

BELEIDSPLAN

2027-2032

ERFPUNT
ONROEREND ERFGOED WAASLAND

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	4
Van organisatie ...	
Rechtsvorm en werkingsgebied	7
Bestuur	8
Personeelsbeleid en organogram	9
Thuis in het hele Waasland	13
Gebeten door erfgoed: onze werking	14
... naar beleid	
Participatietraject	19
Ambities, noden en kansen met betrekking tot Waas erfgoed verzamelen	20
SWOT-analyse Erfpunt – intern en extern	23
Beleidsplan 2027-2032	
Missie en visie	29
Strategische en operationele doelstellingen	30
Bijlage 1 Statuten Erfpunt	42
Bijlage 2 Personeelsbeleid 2025-2029	48
Bijlage 3 Planningsschema	52
Bijlage 4 Lijst met stakeholders	56

INLEIDING

Met fierheid stelt Erfpunt zijn beleidsplan 2027-2032 aan u voor. Maar alvorens onze ambities voor de toekomst uit te spreken, kijken we toch even terug op vier bewogen jaren van regionale werking rond het beheer van en de zorg voor het archeologisch, bouwkundig en landschappelijk erfgoed van het Waasland.

Erfpunt is ondertussen een voorbeeld geworden van de regiowerking. Het werkingsgebied valt sedert de toetreding van Zwijndrecht in 2021 volledig binnen de referentieregio Waasland.

De professionele depotwerking door het team Collectiebeheer maakte de afgelopen vier jaar verder werk van het optimaliseren van de bewaaromstandigheden van zijn collectie, het registreren van de aanwezige archeologische archieven, het ontsluiten van de Wase archeologische onderzoeksresultaten via bruiklenen, wetenschappelijk onderzoek en exposities met als kers op de taart de opening van het open depot 'StoreAges'.

Het team Onderzoek voerde als erkend archeoloog voor zowel de leden van Erfpunt als andere projectontwikkelaars archeologietrajecten uit. De druk op dit team door concurrentie van private archeologiebedrijven maakte het echter nodig deze werking te herzien. Hier werden de juiste keuzes gemaakt zodat deze dienstverlening kan gegarandeerd worden. Het conservatieatelier blijft het beheer in het onroerenderfgoeddepot Waasland ondersteunen, consolideerde nog verschillende collecties van archeologische metalen voor diverse musea, andere onroerenderfgoeddepots en verleent advies met betrekking tot de conditiebepaling van archeologische collecties.

Het team Beheer breidde zijn werkveld als intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst verder uit naar het bouwkundig en landschappelijk erfgoed en focuste de voorbije jaren op de opmaak van beheersplannen, het actualiseren van de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed, het inventariseren van het Wase funeraire erfgoed, de Wase archeologische beleids- en advieskaart, Pittig erfgoed, het onroerend erfgoedrichtplan voor Doel en het verlenen van advies aan de verschillende Wase gemeentebesturen inzake bouw- en ontwikkelingsprojecten.

De vormingsinitiatieven via de Erfpunt Academie werden een vaste waarde met infosessies voor burgers en gemeentelijke administraties. Een goed uitgewerkte erfgoededucatie met publieksgerichte acties en erfgoedevents dragen bij tot het succes van Erfpunt.

Voor de opmaak van dit beleidsplan werd in 2024, in samenwerking met Tom Van de Velde, een breed participatietraject uitgerold. Hieruit vloeide een uitgebreide omgevingsanalyse die uiteindelijk leidt tot het hier voorliggende beleidsplan voor de komende zes jaar.

De komende zes jaar wil Erfpunt zich voor de erfgoedgemeenschap verder profileren als een steunpunt en bruggenbouwer voor alle erfgoedactoren, ze wil proactief werken en door haar expertise een sleutelrol spelen in het Wase erfgoedveld zowel door kennisopbouw als door kennisdeling. Dit gebeurt met open communicatie en wederzijds respect binnen de organisatie en daarbuiten. Door een gedeeld engagement willen we alle teams binnen de organisatie optimaal laten samenwerken zodat het dienstenaanbod van de organisatie optimaal wordt uitgedragen en gerealiseerd.

Om te kunnen overleven dient onze organisatie zich klantgericht, duurzaam en ondernemend op te stellen door zijn dienstverlening en communicatie te optimaliseren en zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid op te nemen.

Hoe we dat willen realiseren, kunt u verder terugvinden.

We wensen u alvast veel leesplezier toe.

Dimitri Van Laere, voorzitter Erfpunt
Inge Baetens, directeur Erfpunt

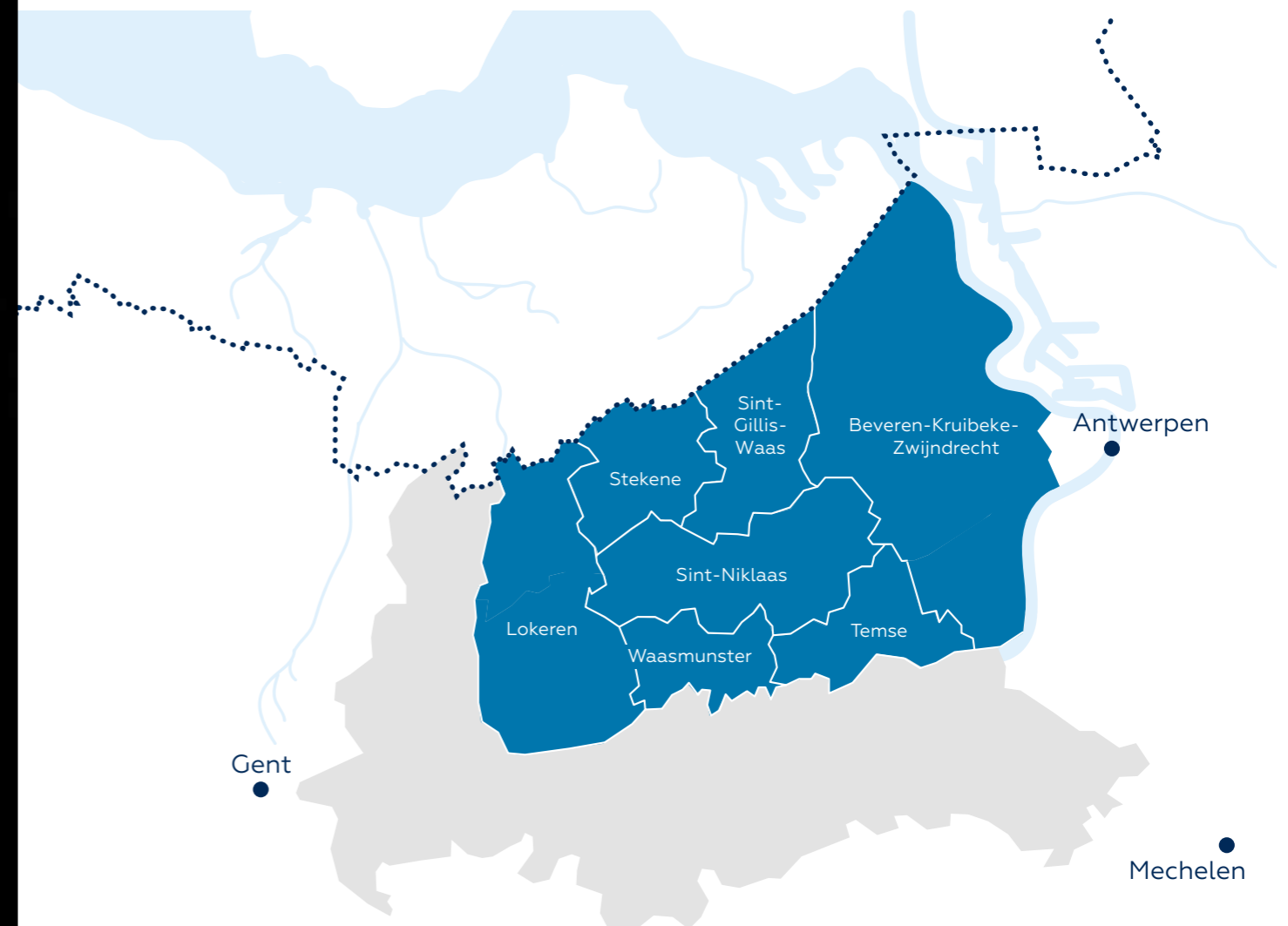
VAN ORGANISATIE ...

RECHTSVORM EN WERKINGSGBIED

Erfpunt is een publiekrechtelijke rechtspersoon met de rechtsvorm van een projectvereniging, een van de vier bestaande vormen van intergemeentelijke samenwerking in Vlaanderen. Een intergemeentelijk samenwerkingsverband betreft een vrijwillige samenwerking tussen gemeenten met het oog op het bereiken van een gemeenschappelijke doelstelling (voor de statuten, zie bijlage 1).

Het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017 (gewijzigd op 31 december 2018) regelt de werking van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Het werkingsgebied van de onroerenderfgoedorganisatie beslaat de volledige referentieregio Waasland met zeven lokale besturen: Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht, Lokeren, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse en Waasmunster.

BESTUUR

Als projectvereniging beschikt Erfpunt uitsluitend over een raad van bestuur.

De raad van bestuur bestaat uit één stemgerechtigde bestuurder per deelnemende gemeente. De bestuursleden zijn steeds raadsleden van de betrokken gemeenten en behoren tot politieke partijen die deel uitmaken van de coalitie. Aan de vergaderingen van de raad van bestuur wordt tevens deelgenomen door een door iedere aangesloten gemeente aangeduide afgevaardigde, als lid met raadgevende stem. Die afgevaardigden zijn steeds raadsleden van de betrokken gemeenten, verkozen op een lijst waarvan geen enkele verkozene deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen of aangesteld is als voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

De deelnemende gemeenten benoemen rechtstreeks de leden van de raad van bestuur. Voor de gemeenten kunnen uitsluitend gemeenteraadsleden, burgemeesters of schepenen deel uitmaken van deze raad.

Het voorzitterschap wordt toevertrouwd aan een door een gemeente aangewezen bestuurder. De raad van bestuur kiest onder de bestuurders één voorzitter en één of meerdere ondervoorzitters.

De leden van de raad van bestuur worden benoemd voor een termijn die samenvalt met de duur van hun openbaar mandaat.

Bij algehele vernieuwing van de gemeenteraden blijven de aftredende leden van de raad van bestuur hun functie uitoefenen tot 31 januari van het jaar volgend op het jaar van de verkiezingen.

Het mandaat van bestuurder/afgevaardigde neemt vervroegd een einde door overlijden, ontslag, afzetting van het lid, opzegging van het vertrouwen door het afvaardigende bestuur of bij verlies van het openbaar mandaat. In voorkomend geval wijst de desbetreffende gemeenteraad zo spoedig mogelijk een bestuurder/afgevaardigde aan die het mandaat van het ontbrekende lid zal voltooien.

PERSONEELSBELEID EN ORGANOGRAM

Waarden van de organisatie

In dit beleidsplan formuleren we niet alleen de missie en visie van Erfpunt, maar ook de kernwaarden van onze organisatie. Deze waarden bepalen de identiteit van Erfpunt en geven helder aan waar Erfpunt voor staat. Ze vormen de basis voor het uitvoeren van onze opdracht en voor het omgaan met uitdagingen en kansen in het werkveld. Daarnaast geven ze onze stakeholders een duidelijk beeld van wat ze van Erfpunt mogen verwachten.

Proactief

Erfpunt is het steunpunt voor onroerend erfgoed in het Waasland. Door proactief te werken, bevordert Erfpunt een reflex van **vooruitdenken, continue kennisopbouw en actief anticiperen** op toekomstige ontwikkelingen. Zo blijft Erfpunt **up-to-date en veerkrachtig**.

Verbinding

Onze medewerkers spelen met hun expertise een sleutelrol in het Wase erfgoedveld. Zowel **kennisopbouw** als **kennisdeling** zijn hierbij cruciaal. Door onze expertise te delen, genereren we vertrouwen en enthousiasme voor het Wase erfgoed.

Bij Erfpunt maken we werk van een **open communicatie en wederzijds respect**. Dit bevordert **de betrokkenheid** van onze medewerkers bij de missie van de organisatie en versterkt de samenwerking en het vertrouwen tussen de teams.

Gedeeld engagement

Onze werking rond Waas erfgoed wordt intern gedragen door verschillende teams, elk met hun specifieke expertise en vaardigheden. Om onze missie succesvol te realiseren, bouwen we **samenwerkingsvormen** uit op verschillende niveaus. Sterke **netwerken** met partners en experts bundelen kennis en perspectieven, wat leidt tot nieuwe inzichten en betere oplossingen. Door **bewust kennis te delen en nauw samen te werken**, versterken onze medewerkers het dienstenaanbod van de organisatie. Samen bereiken we meer.

Een sterk Waas erfgoedbeleid vraagt ook om een **brede betrokkenheid** binnen het erfgoedwerkveld. Door samen te werken met verschillende belanghebbenden vergroten we het draagvlak en versterken we het gevoel van **mede-eigenaarschap**.

Personeelsbeleid

In 2025 keurde de raad van bestuur het nieuwe personeelsbeleid van de organisatie goed. Medewerkers zijn de bouwstenen van onze organisatie en spelen een belangrijke rol in het succes ervan. Door een kwalitatief personeelsbeleid na te streven, versterkt Erfpunt ook zijn positie als Waas steunpunt voor onroerend erfgoed.

Op basis van de kernwaarden van de organisatie – proactief, verbindend en gedeeld engagement – werden de volgende beleidsthema's geselecteerd: welzijn, verbondenheid en ontwikkeling. De volledige beleidsnota is in bijlage 2 terug te vinden.

Organogram

In 2026 werken vijf teams actief op verschillende domeinen van onroerenderfgoedzorg. In totaal telt onze organisatie tien vaste medewerkers¹. Bij het uitvoeren van projecten worden deze teams indien nodig versterkt met projectgebonden medewerkers.

Het team **Beleid en ondersteuning** staat in voor beleidsmatige, administratieve en publieksgerichte ondersteuning. De werking van Erfpunt wordt gecoördineerd door een directeur, die de medewerkers van de organisatie stuurt in hun dagelijkse werking om een efficiënte (samen)werking binnen de organisatie te verzekeren. De directeur zet in overleg de strategische koers van Erfpunt uit, beheert de budgetten van de organisatie, en vervult een trekkersrol bij publieksgerichte projecten. De secretariatsmedewerker zorgt voor een vlotte dagelijkse ondersteuning van de teams, met verantwoordelijkheden op het vlak van personeelsadministratie, boekhouding en onthaal. De communicatiemedewerker versterkt de zichtbaarheid van Erfpunt en helpt de teams doelgericht te communiceren, hun expertise in de verf te zetten en het maatschappelijk belang van erfgoed te vertalen naar verschillende doelgroepen.

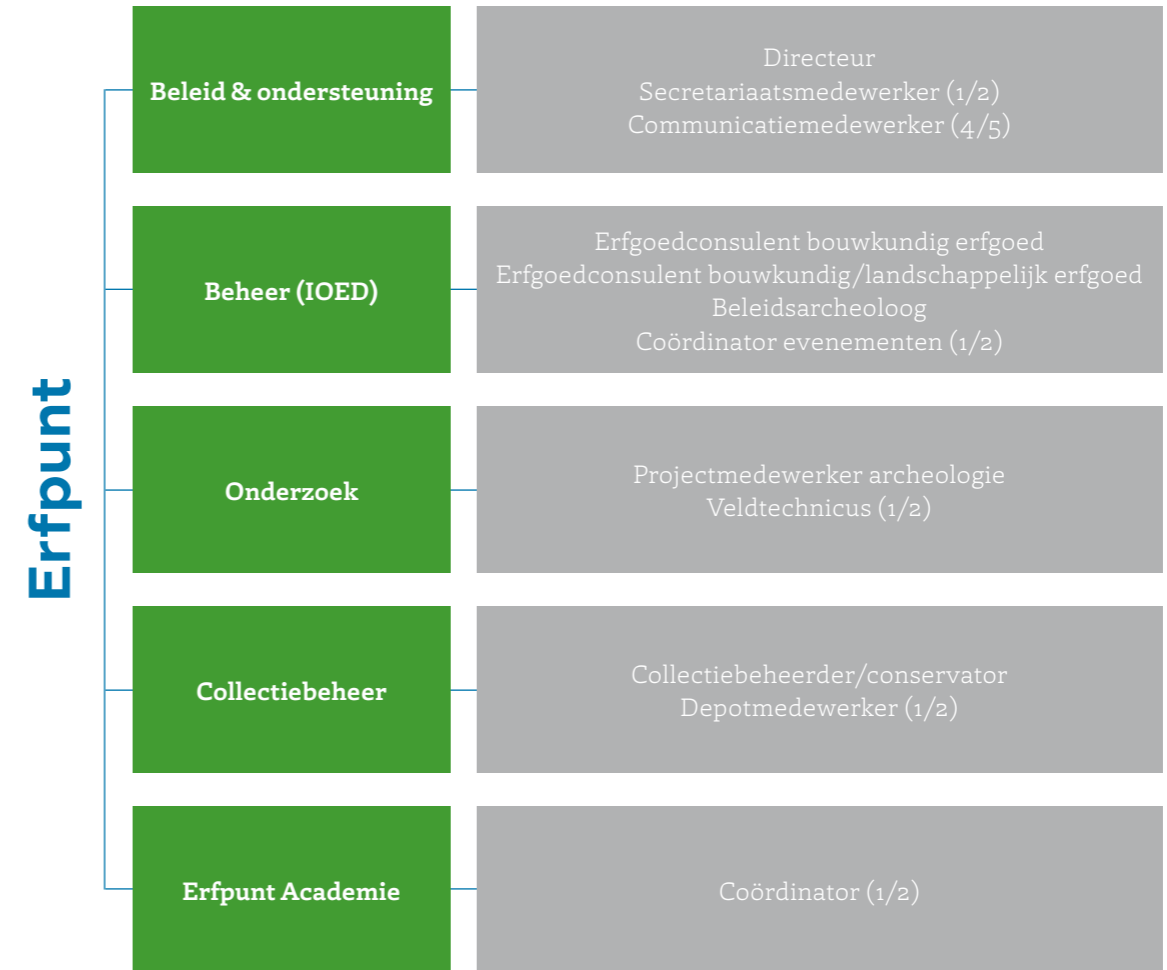
Het team **Beheer** neemt binnen Erfpunt de taken op van de intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst (IOED). Dit team biedt de gemeentelijke partners en het regionale werkveld ondersteuning bij het uitwerken en uitvoeren van een hedendaags beleid rond onroerend erfgoed en ruimtelijke ordening. De erfgoedconsulenten geven advies over dossiers waar bouwkundig, archeologisch of landschappelijk erfgoed bij betrokken is. Zij helpen ook het onroerend erfgoed in onze regio in kaart te brengen door bestaande inventarissen te updaten en aan te vullen en overzichtsonderzoek te stimuleren.

Binnen het team **Collectiebeheer** staat de collectiebeheerder in voor het optimaal bewaren van opgegraven archeologische ensembles (vondstenmateriaal en archief) in het onroerenderfgoeddepot Waasland, en voor het in bruikleen geven van archeologische vondsten voor exposities en wetenschappelijk onderzoek. Zij wordt geassisteerd door een depotmedewerker (halftijds). Het onroerenderfgoeddepot beschikt ook over een conservatieatelier. Het atelier conserveert kwetsbare archeologische vondsten uit metaal, niet alleen uit de eigen collectie, maar ook voor diverse musea en archeologische depots in Vlaanderen. Daarnaast verleent dit atelier ook advies aan diverse depots uit Vlaanderen met betrekking tot een duurzaam beheer en behoud van hun archeologische collecties (conditiebepaling collecties).

Het team **Onderzoek**, met een projectmedewerker archeologie en een terreinmedewerker, verzorgt voor zowel de overheid als private ruimtelijke ontwikkelaars het archeologische traject bij ontwikkelingsprojecten, van het opmaken van een archeologienota tot het uitvoeren van prospecties met of zonder ingreep in de bodem en vlakdekkende opgravingen.

De **Erfpunt Academie** verzorgt de vormingsinitiatieven van Erfpunt, waaronder infosessies voor burgers en Wase gemeentelijke administraties. Daarnaast staat zij in voor erfgoededucatie en publieksgerichte acties voor alle teams (bv. lezingen). Tot slot coördineert ze regionaal de belangrijke erfgoedevents in het Waasland, zoals de Archeologiedagen, Open Monumentendag, het Waas erfgoedcafé en de Wase Erfgoedprijs.

¹ Niet alle vaste medewerkers zijn in dienst van Erfpunt. De medewerkers met een ondersteunende functie, zoals de technisch medewerker voor depot- en terreinwerk en de secretariatsmedewerker, zijn gedetacheerd personeel en worden door de gemeente Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht ter beschikking gesteld.

Organogram Erfpunt

Groeiscenario's binnen het organogram

Om de doelstellingen van dit beleidsplan te realiseren en te blijven groeien in onze verschillende rollen binnen het erfgoedwerkveld, is het noodzakelijk dat onze teams de komende jaren – al dan niet tijdelijk – worden versterkt.

Erfpunt wil als expertisecentrum verder groeien door projectmedewerkers te blijven inzetten voor de inventarisatie van archeologisch, bouwkundig en landschappelijk erfgoed.

Om voluit te kunnen bijdragen aan de versterking van de Wase fierheid en het vertellen van het verhaal van het Waasland, is een projectgebonden of structurele samenwerking met een publieksmedewerker cruciaal.

Tot slot heeft onze interne structuur baat bij een voltijdse secretariatsmedewerker om alle teams voldoende administratieve ondersteuning te kunnen blijven bieden (onder meer op het vlak van boekhouding, verslaggeving en logistieke opvolging) en zo de realisatie van de vooropgestelde doelstellingen maximaal te ondersteunen.

THUIS IN HET HELE WAASLAND

Erfpunt is gevestigd in Sint-Niklaas, centrumstad van het Waasland. Deze centraal gelegen locatie biedt tal van voordelen: ze is vlot bereikbaar met het openbaar vervoer en vormt de ideale uitvalsbasis voor de werking van Erfpunt in de hele regio. Daarnaast kan Erfpunt regelmatig gebruikmaken van de infrastructuur van de andere Wase besturen en verenigingen, bv. voor archeologische schatkamers, tijdelijke exposities, lezingen, netwerkmomenten, erfgoedevents, infosessies, de uitreiking van de Wase Erfgoedprijs ... Deze facilitaire ondersteuning versterkt de verbondenheid binnen de regio en draagt bij tot de zichtbaarheid en bereikbaarheid van onze werking.

De huisvesting op de kunst- en erfgoedplaats Zwijgershoek, met als medegebruikers het MAP (stedelijke musea) en het cultuurcentrum van de stad Sint-Niklaas, creëert veel kansen. Zo kunnen onder meer culturele, museale en erfgoedinitiatieven elkaar aanvullen en/of versterken. De nabijheid van zowel lagere als secundaire scholen in Sint-Niklaas en de centrale ligging in de ruime regio vormt een belangrijke troef voor onze erfgoededucatie (workshops) en StoreAges, het open depot van het onroerenderfgoeddepot Waasland. De locatie van de site, met ruime parkeergelegenheden en een goede ontsluiting via het openbaar vervoer, biedt ook voordelen voor de werking van het onroerenderfgoeddepot. Het maakt dat archeologische ensembles vlotter kunnen worden gedeponed en dat scholen, partners en onderzoekers makkelijk kunnen worden ontvangen. Daarnaast blijven we inzetten op een regionale spreiding van ons educatief aanbod via de archeologische schatkamers en lokale exposities, zodat scholen en doelgroepen uit de hele regio kunnen kennismaken met het Wase verhaal.

Door de onvermijdelijke instroom van Wase archeologische ensembles zal in deze legislatuur de maximumcapaciteit van het onroerenderfgoeddepot Waasland worden bereikt. Erfpunt zal hierop anticiperen door te blijven aandringen op een Vlaams afwegingskader voor afstoting, en door dit ook concreet toe te passen. Daarnaast zal Erfpunt diverse mogelijke oplossingen² verkennen om de depotcapaciteit te vergroten.

² Dat kan gaan van een uitbreiding van de depotruimte op de huidige locatie of (gedeeltelijke) herlocatie, het aangaan van partnerschappen ...

GEBETEN DOOR ERFGOED: ONZE WERKING

Historiek

De roots van Erfpunt gaan terug tot de Archeologische Dienst Waasland (ADW), een intergemeentelijke vzw die in 1987 werd opgericht als antwoord op de groeiende nood om het bedreigde archeologische patrimonium in het Waasland te vrijwaren. Onder invloed van nieuwe regelgeving, de toenemende erkenning van onroerend erfgoed als publieke verantwoordelijkheid en de duidelijke meerwaarde van intergemeentelijke samenwerking, transformeerde de intergemeentelijke Archeologische Dienst Waasland door de jaren heen tot Erfpunt, met een integrale en geïntegreerde werking rond archeologisch, bouwkundig en landschappelijk erfgoed in het Waasland.

Huidig dienstenaanbod

Vandaag biedt Erfpunt als expertisecentrum voor het Waas onroerend erfgoed een uitgebreid pakket van diensten aan met betrekking tot beleidsondersteuning, beleidsuitvoering, collectiezorg en publiekswerking. Deze diensten zijn afgestemd op het Vlaamse beleid, de noden van de Wase gemeenten, de Wase erfgoedgemeenschap, burgers ...

De onderstaande opsomming geeft een overzicht van het huidige dienstenaanbod van Erfpunt, gegroepeerd in de vier werkdomeinen. Dit overzicht is niet limitatief. Naast de basisdienstverlening (B) is er ook het optionele dienstenaanbod (O).

1. Diensten in het kader van beleidsondersteuning

- Actualisatie van vastgestelde inventarissen (B)
- Herinventarisatie van bouwkundig erfgoed (aanvullen van hiaten in de inventaris) (O)
- Waardering van vastgesteld bouwkundig erfgoed (O)
- Advisering bij vergunningsaanvragen (B)
- Preadvies en plaatsbezoek (B)
- Advisering bij het beheer van klein erfgoed (B)
- Organisatie van een (minstens) jaarlijkse Wase intervisiegroep (B)
- Organisatie van algemene infosessies voor gemeenten over regelgeving en onroerenderfgoedbeleid (B)
- Organisatie van infosessies voor burgers, eigenaars van beschermd en niet-beschermd erfgoed, wanneer relevant (B)

2. Opdrachten in het kader van erfgoed- en omgevingsbeleid

- Archeologietrajecten (B+O)
- Opmaak van een onroerenderfgoedrichtplan (O)
- Opmaak van beheersplannen (O)
- Opnemen van een regierol in de uitrol van beheersplannen (O)
- Opmaak van erfgoed screenings in het kader van ruimtelijke planvorming (O)

3. Collectiezorg en beheer

- Beheer van de collectie van het onroerenderfgoeddepot (B)
- Uitvoeren van assessments op kwetsbaar archeologisch vondstenmateriaal en consolidatie van archeologische metalen (O)

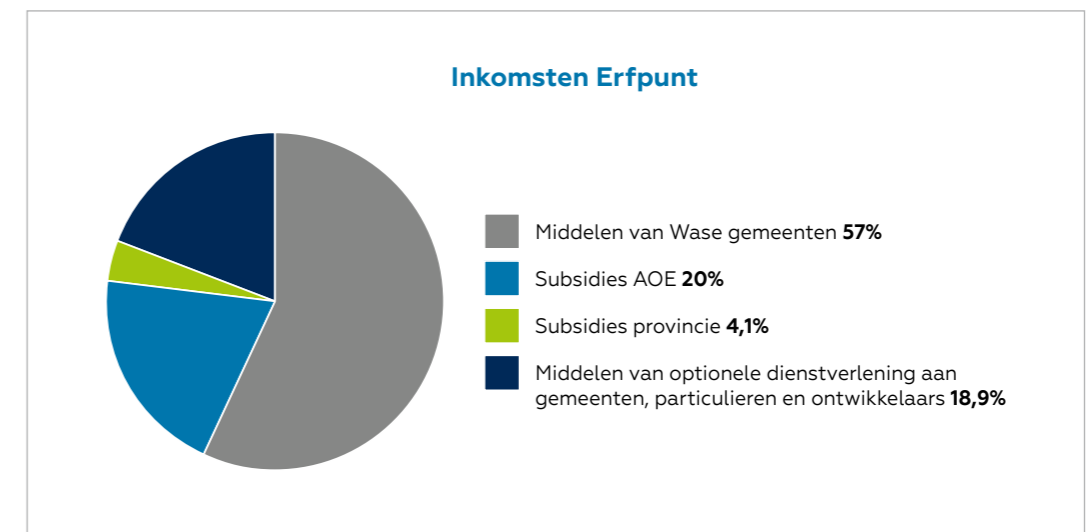
4. Publiekswerking en erfgoededucatie

- Coördinatie van erfgoedevents (OMD, Archeologiedagen ...) (B)
- Organisatie van lezingen en andere erfgoedactiviteiten (B)
- Organisatie van erfgoededucatie via StoreAges (O)
- Open Depot StoreAges (B+O)

Financieel model van de organisatie

Inkomsten van de organisatie as is

De verbreding van ons dienstenaanbod dankzij de erkenning als intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst en onroerenderfgoeddepot bood onze erfgoedorganisatie de kans om nieuwe financieringsbronnen aan te boren. Erfpunt evolueerde zo van een louter gemeentelijke financiering naar een meer gediversifieerd financieel model.

De financiering van onze organisatie bestaat vandaag voor een groot deel uit overheidsgelden van lokaal, provinciaal en Vlaams niveau, met name 81,1%, een gevolg van de algemene erkenning van de maatschappelijke waarde van onroerend erfgoed op alle beleidsniveaus.

De statutaire middelen en vrijwillige bijdragen van de Wase gemeenten (57%) blijven de structurele basisfinanciering en grootste bron van inkomsten. Ze geven de organisatie een stevige financiële basis, mede dankzij het indexeringsmechanisme.

De toekenning van provinciale en Vlaamse subsidies aan onze organisatie, samen goed voor 24,1%, zorgde de afgelopen jaren voor een verdere professionalisering en verdieping van onze werking rond onroerenderfgoedbeleid en -beheer.

Bijna even groot als de totale subsidies zijn de inkomsten van optionele dienstverlening, zowel voor overheden als particulieren en ontwikkelaars. Daarbij horen ook middelen van overheden voor tijdelijke erfgoedprojecten.

De structurele middelen van de Wase gemeenten, de subsidies van het Agentschap Onroerend Erfgoed en de provincie Oost-Vlaanderen financieren het merendeel van de diensten met betrekking tot beleidsondersteuning, collectiezorg en -beheer, publiekswerking en erfgoededucatie. Deze diensten vormen de basis van een lokaal onroerenderfgoedbeleid.

Naast een uniforme basisdienstverlening werkt Erfpunt ook op maat van de lokale besturen.

Beleidskeuzes over het beheer van het lokaal onroerend erfgoed, het aanvullen van lacunes in het erfgoedpakket of het benutten van het onroerend erfgoed maken immers elk lokaal onroerenderfgoedbeleid uniek. Ook beleidsbeslissingen in de beleidsdomeinen ruimte, wonen, klimaat, milieu, economie, werken ... hebben een impact op het lokaal onroerend erfgoed. Met deze optionele diensten vervult Erfpunt zijn rol als steunpunt voor het onroerend erfgoed in het Waasland ten volle.

Om publiekprojecten, initiatieven rond erfgoededucatie en syntheseonderzoek mee te financieren, doet Erfpunt een beroep op projectsubsidies van de provincie Oost-Vlaanderen en de Vlaamse overheid.

Erfpunt stelt zijn expertise ook ter beschikking aan derden. Zo voert het conservatieatelier van het team Collectiebeheer assessments en consolidatie van archeologische metalen uit voor private archeologische bedrijven, erkende onroerenderfgoeddepots en musea. Het team Onderzoek voert dan weer in beperkte mate archeologietrajecten uit voor particulieren en ontwikkelaars.

Uitgaven van de organisatie as is

78% van het totale budget van Erfpunt gaat naar **loonkosten**. Dit houdt natuurlijk nauw verband met onze missie als organisatie, met name het aanspreek- en steunpunt zijn voor onroerend erfgoed in het Waasland. De meerwaarde en sterkte van onze organisatie berust op de medewerkers. Met zijn inhouse expertise rond archeologisch, bouwkundig en landschappelijk erfgoed kan Erfpunt een integrale en geïntegreerde werking uitbouwen en instaan voor beleidsondersteuning en procesbegeleiding. Dit levert een maximaal rendement op in termen van beleidsimpact, erfgoedzorg en publiekswerking. Het hoge aandeel van de loonkosten speelt vooral in het nadeel bij het team Onderzoek. Dit team moet immers een deel van zijn inkomsten halen uit de private markt, waar de concurrentie bikkelhard is.

De overige **22%** gaat naar **werkingsmiddelen**. Bijna de helft hiervan (42-44%) gaat naar vaste kosten, met name kantoor- en depotinrichting, IT-omgeving, accountancy, verzekeringen ... De overige werkingmiddelen worden voor de inhoudelijke werking ingezet, onder meer de communicatie van de organisatie, de regionale coördinatie van Open Monumentendag en andere erfgoedevents, de organisatie van de Wase Erfgoedprijs, het beheer van de archeologische depotcollectie, erfgoededucatie ...

Financieel model voor 2027-2032

Financiering van de basisondersteuning voor lokaal onroerenderfgoedbeleid

De basisondersteuning voor lokale besturen en de erfgoedgemeenschap met betrekking tot beleidsondersteuning, collectiezorg en -beheer, publiekswerking en erfgoededucatie blijft gefinancierd door de structurele middelen van de Wase gemeenten en de subsidies van het Agentschap Onroerend Erfgoed.

De subsidie erfgoedwerking van de provincie Oost-Vlaanderen ter ondersteuning van de werking van de IOED binnen Erfpunt wordt vanaf 2026 stopgezet.³

Vlaanderen zal daarentegen zijn jaarlijkse basissubsidie voor erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten vanaf 2027 verhogen naar 120.000 euro. De voorwaarden voor verdere subsidiëring werden wel aangescherpt. Tegenover dit nieuwe subsidiebedrag staat een verplichte gemeentelijke cofinanciering van 120.000 euro (volgens het principe 'een euro voor een euro'). Met de contributieverhoging van de gemeenten in 2024 voldoet Erfpunt aan deze voorwaarde.

Dankzij deze verhoogde gemeentelijke bijdragen kon Erfpunt ook zijn basiswerking rond archeologie uitbreiden en zijn basiswerking rond collectiebeheer, publiekswerking en erfgoededucatie behouden.

Financiering van onroerenderfgoedbeleid en -werking op maat

De dienstverlening op maat voor de lokale besturen blijft een belangrijk speerpunt in onze werking. Eind 2025 wordt onze optionele dienstverlening afgestemd met de ambities en noden van de Wase gemeenten inzake onroerend erfgoed. Ook zal proactief de impact van beleidsbeslissingen met betrekking tot ruimte, wonen, klimaat, milieu ... op het Waas onroerend erfgoed worden afgetoetst.

Voor het (mee)financieren van publiekprojecten, erfgoededucatie en thematisch onderzoek blijft Erfpunt een beroep doen op projectsubsidies van de provincie Oost-Vlaanderen en de Vlaamse overheid.

Daarnaast bieden partnerschappen met lokale besturen, verenigingen, wetenschappelijke instellingen en erfgoedprofessionals kansen om kosten en middelen te delen. Dergelijke gedeelde erfgoedprojecten of coproducties bieden niet alleen mogelijkheden voor gedeelde financiering, maar creëren ook een bredere impact.

Erfpunt werkt verder aan het verdienmodel van StoreAges. Met inkomsten uit rondleidingen voor groepen en scholen, aangevuld met workshops (al dan niet op verplaatsing naar scholen) of archeologische schatkamers versterken we de financiële draagkracht van dit publieksluik.

Het blijft noodzakelijk om bepaalde expertise ook ter beschikking te stellen aan derden, met name het uitvoeren van archeologietrajecten en conservatie van archeologische metalen. Door Erfpunt de komende jaren meer als een sterk en herkenbaar merk in de markt te zetten aan de hand van actieve promotie, gerichte communicatie en relatiebeheer bij zowel gemeenten als potentiële opdrachtgevers (projectontwikkelaars, particuliere bouwheren, private archeologische bedrijven en collega-collectiebeheerders), versterken we onze positie als erfgoedpartner in het werkveld.

³ Erfpunt werd hierover officieus ingelicht door de administratie van de provincie Oost-Vlaanderen. Het is bijzonder jammer dat subsidies steeds van tijdelijke aard blijven en bij de opstart van nieuwe beleidscycli altijd het risico lopen om verminderd of geschrapt te worden.

... NAAR BELEID

PARTICIPATIETRAJECT

Bij de voorbereiding van een beleidsplan staan bij Erfpunt twee werkwoorden centraal: uitnodigen en luisteren. Tijd en ruimte voorzien om mensen samen te brengen en naar hen te luisteren maakt van deze voorbereiding een echt participatietraject. Tom Van De Velde, regionaal cultuurcoördinator voor het samenwerkingsverband DIJK92, begeleidde ons tijdens de verschillende stappen van dit traject. Voor elke fase werkte hij een passend format uit en hij stond ook in voor het vlotte verloop van de verschillende overlegmomenten. Als lerende organisatie trok Erfpunt ook lessen uit de voorbereiding van de vorige twee beleidsplannen.

Zo verhoogden we de **betrokkenheid van de medewerkers**. Het traject werd ditmaal gestart met een interne sessie. Persoonlijke toekomstdromen en ambities werden met elkaar gedeeld. De kernwaarden van Erfpunt werden opnieuw benoemd. Maar er was vooral tijd voor een kritische zelfreflectie over de missie en visie van de organisatie en de opmaak van een interne SWOT-analyse. Het participatietraject werd een **gedeelde verantwoordelijkheid** met een gezamenlijke voorbereiding van online bevestigingen en deelname aan de fysieke overlegmomenten: het Wase erfgoedcafé en de Wase fora. De **interne communicatie** verliep in hoofdzaak via het maandelijks teamoverleg, waar een stand van zaken werd gegeven over het verloop van het traject. Maar het allerbelangrijkste was de ruimte voor **mede-eigenaarschap**. Tijdens de slotsessie van het participatietraject bepaalden de medewerkers de vijf strategische beleidskeuzes en vertaalden ze die in operationele doelstellingen en acties.

Daarnaast werd het **traject met de lokale besturen uitgebreid**. Voorafgaand aan de fysieke Wase fora werd een **online bevestiging** uitgestuurd naar alle politieke mandatarissen en leden van lokale administraties die een link hebben met onroerend erfgoed. Uit de reacties kon een lijst van tien relevante erfgoedthema's voor de volgende beleidsperiode worden geselecteerd. Met behulp van de tool Mentimeter werden tijdens de Wase fora drie thema's geselecteerd en aan een gesprekstafel toegewezen. **Nieuw** was de samenstelling van een **klankbordgroep** met een vertegenwoordiging van de administraties Ruimte of Cultuur-erfgoed van alle Wase besturen. Aan de klankbordgroep werd het ontwerp van strategische en operationele doelstellingen met bijbehorende actiepunten voorgelegd. Op basis van hun feedback werden deze doelstellingen en acties gefinaliseerd.

Voor het organiseren van het Wase erfgoedcafé werd opnieuw samengewerkt met de Erfgoedcel Waasland. Net als bij de lokale besturen werd het fysieke overleg met de **Wase erfgoedverenigingen** voorbereid op basis van de resultaten van een online bevestiging.

De inbreng van andere regionale en supraregionale stakeholders (zie bijlage 3) werd zowel via fysieke en digitale overlegmomenten als via onlinebevestigingen verzameld.

AMBITIES, NODEN EN KANSEN MET BETREKKING TOT WAAS ERFGOED VERZAMELEN

Tijdens het participatietraject voor het beleidsplan werden stakeholders bevraagd over bedreigingen, noden, kansen en ambities met betrekking tot het Waas onroerend erfgoed. Ook werd gepeild naar de naamsbekendheid van de organisatie.

Prioritaire beleidsthema's voor lokaal onroerenderfgoedbeleid

Het participatietraject resulteerde in een **top vijf** van door de Wase gemeenten gedeelde beleidsthema's rond onroerend erfgoed:

1. Behoud open ruimten en karakteristieke landschappen
2. Beheer eigen beschermd patrimonium (in eigendom van lokale besturen)
3. Herbestem kerken
4. Behoud niet vastgesteld bouwkundig erfgoed
5. Beheer waardevol lokaal funerair erfgoed

De lokale besturen en het Agentschap Onroerend Erfgoed waarderen **Erfpunt** sterk als regionaal aanspreekpunt in het werkveld. Onze **rol als expertisecentrum, inspirator en partner** zal in de komende beleidsperiode cruciaal zijn om verder met de Wase besturen te bouwen aan een gedragen lokaal onroerenderfgoedbeleid.

Ondersteuning van regionale vrijwilligerswerking

Zowel intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten als erfgoedcellen hebben een belangrijke verantwoordelijkheid in het ondersteunen van regionale vrijwilligerswerking met betrekking tot erfgoed. Vrijwilligers zijn belangrijke spelers in het bewaren, doorgeven en ontsluiten van het lokaal erfgoed. Uit de online bevraging en het Wase erfgoedcafé kwamen vijf duidelijke aandachtspunten naar voren:

1. Voortzetten en versterken van bestaande ondersteuning (zoals Wase erfgoedcafé, netwerkmomenten ...)
2. Stimuleren van samenwerking tussen erfgoedorganisaties
3. Betrekken van jongeren bij erfgoedwerking
4. Opzetten van gezamenlijke erfgoedprojecten
5. Ondersteunen van collectiebeheer (zorg en huisvesting)

Vrijwilligersorganisaties zien Erfpunt de komende beleidsperiode vooral een rol spelen als steunpunt, bruggenbouwer en cocreator.

Kansen tot partnerschappen

Samenwerking is een cruciale hefboom voor een duurzaam en gedragen lokaal onroerenderfgoedbeleid. Zowel gesprekken met als reacties op online bevragingen van stakeholders benadrukken het belang van Erfpunt in diverse samenwerkingsvormen.

Zo ziet het dienstverlenend intergemeentelijk samenwerkingsverband Interwaas Erfpunt als een belangrijke partner met betrekking tot het domein 'Wase ruimtebalans' en bij het herbestemmen van Wase kerken, waarbij ieder op basis van zijn eigen expertise en sterktes een rol vervult.

De Erfgoedcel Waasland wil graag de bestaande samenwerking met Erfpunt voortzetten met betrekking tot de Wase Erfgoedprijs, de organisatie van een erfgoedcafé en netwerkmomenten met de Wase erfgoedverenigingen. Nieuwe kansen tot samenwerking zijn het gezamenlijk oprichten van een taskforce rond collectiezorg en -beheer en het afbakenen van Wase erfgoedlijnen.

Private archeologische bedrijven gaven aan interesse te hebben in een samenwerking rond archeologietrajecten en in wetenschappelijke publicaties over archeologische onderzoeksresultaten.

De dienst erfgoed van de provincie Oost-Vlaanderen stelt de informatie-uitwisseling in het kader van beroepsprocedures in vergunningstrajecten op prijs. Binnen het depotnetwerk is er samenwerking rond grootschalige calamiteiten. Ook de deelname van Erfpunt aan de wetenschapskamer in Geopark Scheldedelta en de actieve publiekswerking rond onroerend erfgoed (onder meer in het kader van Stanlie) wordt gewaardeerd.

De Vlaamse universiteiten evalueerden de huidige samenwerking met Erfpunt positief en wensen in de toekomst verder met ons samen te werken rond gezamenlijke onderzoeksprojecten.

Het verhaal van het Waasland

Het participatietraject bevestigt dat publiekswerking een essentieel onderdeel vormt van erfgoedwerking. Het Waasland en zijn erfgoedactoren willen het erfgoed niet alleen bewaren, maar begrijpen, delen en beleven.

Het is duidelijk dat Erfpunt nog kan groeien in de rol als schrijver van het verhaal van het Waasland. Zowel de erfgoedactoren als academische instellingen dringen aan op een verhoogde inzet voor de publicatie van onderzoeksresultaten. De heemkundige kringen zijn vragende partij voor de publicatie van artikels in hun periodieke tijdschriften.

Het door de Unesco erkende Geopark Scheldedelta biedt nog tal van opportuniteiten om samen met andere partners verschillende erfgoedverhalen uit te werken.

De inzet van de Erfpunt Academie op het vlak van erfgoededucatie, lezingen, thematisch rond erfgoed werken en tijdelijke exposities wordt sterk gewaardeerd.

Een actieve werking rond onroerend erfgoed biedt ook kansen tot mede-eigenaarschap. Hoe waardevol en uniek deze rol wordt ervaren, werd duidelijk bij de bevraging van de eigen vrijwilligers van Erfpunt. Door actief mee te werken aan onderzoeks- en publieksprojecten nemen ze letterlijk en figuurlijk deel aan het verhaal van het Waasland. Het creëert een bijzonder gevoel van betrokkenheid, verantwoordelijkheid en trots.

Naamsbekendheid en zichtbaarheid van Erfpunt

Hoewel er de afgelopen jaren al inspanningen geleverd zijn om Erfpunt meer op de kaart te zetten, blijkt uit het participatietraject dat we nog niet staan waar we willen staan. Voor heel wat actoren binnen onze doelgroepen – lokale mandatarissen, ambtenaren, burgers, ontwikkelaars ... – is Erfpunt nog een nobele onbekende. Wie ons wel kent, waardeert sterk onze inzet voor het Waas onroerend erfgoed.

Er is nog veel werk aan de winkel om onze positie als regionaal aanspreekpunt en expertisecentrum rond Waas onroerend erfgoed helder en zichtbaar te maken. Dit vraagt een duidelijke strategie op het vlak van communicatie, branding, aanwezigheid in relevante netwerken ... De uitdaging ligt in het gericht communiceren naar diverse doelgroepen met een duidelijke boodschap: wie is Erfpunt, wat doet Erfpunt en wat kan Erfpunt voor hen betekenen.

SWOT-ANALYSE ERFPUNT – INTERN EN EXTERN

Tijdens het participatietraject werd zowel een interne SWOT-analyse opgemaakt door de medewerkers als een externe SWOT-analyse op de Wase fora. Om de strategische doelstellingen van het beleidsplan verder uit te werken, voegden we beide perspectieven samen en namen we de volgende aandachtspunten mee:

Sterktes	Zwaktes
<ul style="list-style-type: none"> • Passie voor Waas erfgoed • Veelzijdige expertise • Performant en wendbaar team • Referentie in de regio • Regionale blik, toch lokale verankering • Goede omkadering 	<ul style="list-style-type: none"> • Transparantie van de organisatie • Onvoldoende lokale bekendheid • Verwarring tussen erfgoedorganisaties • Niet alle bevoegdheden kunnen regionaal worden opgenomen • Te veel doen met te weinig mensen
Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerkingen aangaan en versterken • Vraag naar kennisdeling via adviezen, vormingen en studiedagen • Nood aan ondersteuning bij collectiebeheer • Online communicatie en marketing • Gerichte doelgroepen 	<ul style="list-style-type: none"> • Financiële afhankelijkheid en draagkracht • Draagvlak bij burgers • Politieke beleidskeuzes • Verzwaren van administratieve procedures • Concurrentie en overlap in de werking

■ interne swot   ■ gezamenlijke standpunten   ■ externe swot

Sterktes

Passie voor Waas erfgoed

Erfpunt heeft een sterke verbondenheid met de regio en de medewerkers zetten zich met enthousiasme in om het erfgoed te behouden, te onderzoeken en in de kijker te zetten.

Veelzijdige expertise

Erfpunt is op verschillende domeinen actief en is aanspreekbaar voor alle soorten vragen rond onroerend erfgoed. Dit heeft veel te maken met de jarenlange expertise van de werknemers en de continue inzet op vernieuwend onderzoek.

Performant en wendbaar team

Erfpunt slaagt erin om veel te realiseren met een beperkte bezetting. Dat heeft veel te maken met de goede bemanning van de dienst, met de uiteenlopende expertise en omdat ruimte geboden wordt voor initiatief.

Referentie in de regio

Erfpunt is al jaar en dag een referentie binnen de regio wat betreft archeologie. De voorbije jaren is ook de expertise in bouwkundig erfgoed in al zijn verschijningsvormen versterkt, en werden belangrijke stappen gezet op het gebied van landschappelijk erfgoed.

Regionale blik, toch lokale verankering

Erfpunt neemt de rol op van bruggenbouwer tussen het lokale niveau en het bovenlokale netwerk. Zo zet Erfpunt het Waasland mee op de kaart en creëert het kansen voor bovenlokale samenwerking.

Goede omkadering

Erfpunt heeft een goede verankering binnen de gemeenten, onder meer wat betreft huisvesting en logistiek. Hierdoor kan het personeel werken binnen een professioneel kader dat de nodige kansen biedt.

Zwaktes

Transparantie van de organisatie

Zowel intern als extern blijkt er nood te zijn aan meer transparantie over de werking van de organisatie. Voor de gemeenten is het niet altijd duidelijk wat Erfpunt doet in ruil voor de gemeentelijk bijdrage. Bovendien is er te weinig inspraak in de keuze van de projecten en acties die worden uitgevoerd. Intern is er momenteel niet altijd voldoende informatie-doorstroming, zowel wat betreft de algemene werking en de financiën als tussen de teams onderling.

Onvoldoende lokale bekendheid

Ondanks de goede reputatie van Erfpunt bij diegenen die al gebruik hebben gemaakt van onze diensten, stellen we vast dat veel burgers geen idee hebben wat Erfpunt is en doet. We zijn duidelijk niet zichtbaar genoeg als organisatie en onze digitale communicatie bereikt maar een beperkt deel van de (Wase) bevolking.

Verwarring tussen erfgoedorganisaties

Mede door de beperkte lokale bekendheid is er vaak nog verwarring tussen Erfpunt, de Erfgoedcel Waasland en het Agentschap Onroerend Erfgoed. Voor veel burgers is erfgoed één pot nat, en het verhaal van verschillende bevoegdheden is voor de man in de straat moeilijk uit te leggen.

Niet alle bevoegdheden kunnen regionaal worden opgenomen

Er is een duidelijke bevoegdheidsverdeling tussen de Vlaamse overheid, de lokale besturen en de intergemeentelijke erfgoeddiensten. Erfpunt kan maar een deel van de taken opnemen die binnen zijn bevoegdheid vallen. Hoewel een erkenning van de gemeenten als onroerenderfgoedgemeente deze bevoegdheden kan uitbreiden, is het momenteel de vraag of dat haalbaar/wenselijk is.

Te veel doen met te weinig mensen

De grote ambitie maar beperkte bezetting van Erfpunt maakt dat niet aan alle vragen of opdrachten gevolg kan worden gegeven. Zeker voor de gemeentebesturen proberen we evenwel zo veel mogelijk inhouse te doen. Hierdoor bestaat het risico dat projecten onderschat worden, waardoor het aangegane engagement niet kan worden waargemaakt en projecten met vertraging worden afgerond.

Kansen

Samenwerkingen aangaan en versterken

Erfpunt kan de samenwerking met de gemeenten en andere partners versterken, onder meer door meer structureel overleg met de gemeentelijke diensten. In navolging van het Vlaamse beleid kan de samenwerking met de Erfgoedcel Waasland verder worden versterkt. Naast de lokale organisaties en verenigingen zijn er verschillende (boven)regionale spelers met wie meer structurele of projectgebonden samenwerking mogelijk is, zoals Regionaal Landschap Schelde-Durme, Geopark Schelgedelta, Nationaal park Scheldevallei, Grenspark Groot-Saeftinghe/EGTS Linieland, UGent, archeologische bedrijven ...

Vraag naar kennisdeling via adviezen, vormingen en studiedagen

De opgebouwde kennis en expertise binnen Erfpunt kan verder worden uitgespeeld als troef. Met de Erfpunt Academie is een waardevolle weg ingeslagen die toelaat om deze kennis nog beter door te geven, op maat van verschillende doelgroepen.

Nood aan ondersteuning bij collectiebeheer

Verenigingen met eigen collecties hebben vaak vragen over de conservatie en bewaring ervan. Daarnaast zal de herbestemming van kerken de komende jaren de vraag naar bewaring van religieus erfgoed versterken.

Online communicatie en marketing

De draagkracht van onze digitale communicatie is nog te beperkt om ons als organisatie, maar ook als uitvoerder van archeologisch onderzoek in de kijker te zetten. Gerichte reclame en promotie, onder meer via Google Ads, kan dit optimaliseren. Het gebruik van bestaande kanalen zoals de ErfgoedApp kan ook mensen van buitenaf naar het Waasland lokken.

Gerichte doelgroepen

De inzet op erfgoededucatie heeft duidelijk gemaakt dat het mogelijk is om de erfgoedverhalen naar tal van andere doelgroepen te verspreiden. Dat kan op zijn beurt positieve effecten hebben voor andere erfgoedorganisaties in het Waasland.

Bedreigingen

Financiële afhankelijkheid en draagkracht

Erfpunt is sterk afhankelijk van subsidies en gemeentelijke bijdragen. De gemeenten zijn ook prioritaire partners voor de betalende projecten. Het grotendeels geprivatiseerde archeologisch onderzoek is dan weer conjunctuurgevoelig.

Draagvlak bij burgers

Erfgoed heeft niet altijd de beste reputatie bij de burger. Vaak wordt archeologie of vastgesteld of beschermd erfgoed gezien als belemmerend voor projecten of jaagt het mensen op kosten. Het erfgoed is daarbij vaak ondergeschikt aan het economisch nut.

Politieke beleidskeuzes

Wijzigingen van de regelgeving of specifieke beleidskeuzes die genomen worden op Vlaams, provinciaal of lokaal niveau kunnen veel impact hebben op de werking. Het overdragen van bevoegdheden zonder overdracht van voldoende financiële middelen, het onderbenutten van instrumentarium zoals de vaststelling en het versoepelen van regelgeving voor ruimtelijke ordening, kunnen de werking bemoeilijken.

Verzwaren van administratieve procedures

Aanvraagprocedures voor omgevingsvergunningen worden alsmaar zwaarder. Naast bijkomende regelgeving en soms tegenstrijdige adviezen van verschillende instanties is er de laatste jaren ook meer activisme van burgers die in beroep gaan tegen bouwprojecten in hun omgeving. Dit maakt dat het veel moeilijker wordt om ruimtelijke instrumenten uit te werken die ook positieve effecten kunnen hebben voor erfgoed.

Concurrentie en overlap in de werking

Erfpunt is niet de enige speler binnen het Waasland. De marktwerking voor archeologietrajecten maakt het moeilijker om private projecten op te volgen. Daarnaast overlapt de werking van sommige organisaties, zoals de regionale landschappen en de verschillende 'parken' in de regio, met die van Erfpunt, waardoor een goede afstemming nodig is.

Aandachtspunten voor het beleidsplan

Sterktes

Erfpunt is gegroeid in zijn rol als regionaal aanspreek- en steunpunt voor onroerend erfgoed. Ten opzichte van de vorige beleidsoefening (2019-2020) zijn 'verbondenheid met de regio', 'regionale blik en toch lokale verankering' en 'bovenlokaal netwerk' als nieuwe elementen aan de sterktes van de organisatie toegevoegd. Onze toegankelijkheid wordt eveneens op prijs gesteld. De bescheiden structuur en wendbaarheid van Erfpunt blijven een succesformule. De ruimte voor autonomie en initiatief en aandacht voor goede arbeidsomstandigheden doen onze medewerkers in hun expertise groeien.

Zwaktes

Het te beperkte inzicht in de basisdienstverlening van Erfpunt naar de gemeenten ondergraaft het draagvlak voor een regionale werking rond onroerend erfgoed. **Transparantie** wordt daarom een belangrijk aandachtspunt. Eveneens belangrijk is het beperkte personeelsbestand ten opzichte van de steeds grotere verwachtingen van onze stakeholders.

Erfpunt en zijn werking zijn zowel fysiek als digitaal nog niet zichtbaar genoeg. Ook de aanwezigheid van twee erfgoedorganisaties in eenzelfde regio wordt als verwarrend ervaren.

Het **tweesporenbeleid voor onroerend erfgoed op lokaal niveau**, doordat Vlaanderen niet alle te delegeren bevoegdheden aan alle lokale besturen toewijst (i.c. vaststellen van bouwkundig erfgoed), remt de lokale besturen in hun ambities voor een sterk onroerenderfgoedbeleid.

Kansen

In het onroerenderfgoedwerkveld liggen nog veel kansen voor het grijpen, zoals het versterken van samenwerkingsvormen, een betere en doelgerichte communicatie, en het aanpakken van noden in het werkveld.

Bedreigingen

De **financiering van een regionale onroerenderfgoedwerking** blijft kwetsbaar door verschillende externe factoren zoals conjunctuurschommelingen, budgettaire krapte, harde concurrentie ... Lokale besturen ervaren zelf ook druk op hun financiële middelen, waardoor voldoende budgetten voor de verdere versterking van hun lokaal onroerenderfgoedbeleid niet vanzelfsprekend zijn. Ook de **draagkracht van het onroerenderfgoeddepot Waasland** (bewaringscapaciteit) stoot de komende beleidsperiode op zijn grenzen.

Een negatieve perceptie, onwetendheid inzake regelgeving, weerstand (van actievoerders) en moeilijk te bereiken doelgroepen zijn bekende hinderpalen bij het uitvoeren van erfgoedbeleid.

De versnippering van bevoegdheden en verantwoordelijkheden rond onroerend erfgoed binnen lokale besturen laat veel kansen tot samenwerking en beleidsacties onbenut.

BELEIDSPLAN 2027-2032

MISSIE

Erfpunt is het aanspreekpunt voor onroerend erfgoed in het Waasland.

Als lokaal en regionaal verankerd expertisecentrum versterken we de erfgoedreflex bij gemeenten en beheerders van erfgoed via onderzoek en kennisdeling. Door het Wase erfgoedverhaal mee vorm te geven en te delen, benutten we de verbindende kracht van erfgoed. Zo versterken we met vooruitziende blik het lokaal onroerenderfgoedbeleid en bouwen we mee aan een duurzame toekomst voor het erfgoed in het Waasland.

VISIE

Erfgoed is onmisbaar voor een duurzame en verbonden samenleving.

Erfpunt wil als expertisecentrum rond onroerend erfgoed in het Waasland proactief bijdragen aan een kwaliteitsvolle leefomgeving en aan een samenleving waarin erfgoed vanzelfsprekend deel uitmaakt van beleid en beleving.

We ondersteunen lokale besturen in het beheer van onroerend erfgoed, en tonen de waarde ervan voor thema's als ruimtelijke ordening, duurzaamheid, klimaat en welzijn. Met duidelijke communicatie, kennisdeling en advies zijn we een laagdrempelig aanspreekpunt voor iedereen met erfgoedvragen. Als bruggenbouwer werken we samen met partners uit verschillende sectoren.

Met ons erkend onroerenderfgoeddepot zorgen we voor een zorgvuldige bewaring van archeologische vondsten uit het Waasland en maken we deze toegankelijk voor onderzoekers en publiek.

We versterken de Wase erfgoedreflex én blijven werken aan het verhaal van het Waasland. Daarbij creëren we ruimte voor participatie en cocreatie, zodat dit verhaal herkenbaar is voor elke Waaslander. Zo bouwen we samen aan gedeeld eigenaarschap en een trotse Wase identiteit.

STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

De verzamelde inzichten en informatie uit het participatietraject en de interne en externe SWOT-analyses resulteerden in vijf ambitieuze strategische doelstellingen. Deze werden verder ingevuld met operationele doelstellingen en concrete acties.

Strategische doelstelling 1: Erfpunt als expertisecentrum

Lokale besturen kunnen rekenen op Erfpunt als centrum voor kennis, onderzoek en beleidsadvies. We maken het Waas onroerend erfgoed inzichtelijk, bruikbaar en beleidsrelevant via inventarisatie, vorming, advies en ondersteuning. Zo dragen we bij aan kwaliteitsvolle beleidsvorming en een onderbouwde erfgoedzorg.

OD 1.1 Erfpunt verdiept en verbreedt zijn expertise over het Waas onroerend erfgoed.

We blijven inzetten op kennisverwerving via eigen onderzoek, het opvolgen en faciliteren van onderzoek en het aangaan van partnerschappen om grotere onderzoeksprojecten te realiseren.

A 1.1.1 Erfpunt zet in op actieve collectievorming en (her)inventarisatie door:

- het actief inzetten op het verzamelen van Wase archeologische archieven (zowel van oude als recente opgravingen),
- het inventariseren van (uitgevoerd) archeologisch onderzoek,
- het (her)inventariseren van Waas bouwkundig erfgoed,
- het inzetten op landschapskarakterisatie,
- het opvolgen van de inventarisatie van funerair erfgoed,
- het jaarlijks updaten van de Wase Archeologische Beleidsadvieskaart (WABAK).

A 1.1.2 Erfpunt onderneemt eigen onderzoeksinitiatieven en houdt zijn expertise up-to-date door:

- het uitvoeren van archeologietrajecten,
- het uitvoeren van thematisch onderzoek over Waas onroerend erfgoed,
- het deelnemen aan studiedagen en vorming,
- het versterken van de expertise rond archeologische metalen en andere materiaalgroepen,
- het volgen van vorming voor het uitwerken van een rampenstrategie.

A 1.1.3 Erfpunt faciliteert (overzichts)onderzoek door:

- het beschikbaar stellen van archeologische collecties voor externe onderzoekers (depotregister),
- het bijhouden en actief delen van de onderzoeksagenda Waas onroerend erfgoed,
- het aanleveren van gegevens en/of begeleiden van onderzoekers en studenten.

A 1.1.4 Erfpunt onderhoudt bestaande inhoudelijke partnerschappen en gaat mogelijk nieuwe partnerschappen aan ter versterking van een gecoördineerd lokaal/regionaal erfgoedbeleid in functie van:

- het uitvoeren van syntheseonderzoek,
- het opzetten van initiatieven rond landschapskarakterisatie,
- het versterken van onze opdracht als erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst (IOED) en erkend onroerenderfgoeddepot (Vlaams en provinciaal overleg IOED's en onroerenderfgoeddepots).

OD 1.2 Als expertisecentrum deelt Erfpunt zijn kennis op een toegankelijke manier.

We willen erfgoedzorg laagdrempelig en haalbaar maken door onze opgebouwde kennis en expertise met derden te delen via vorming, advisering, publicaties en met jonge erfgoedzorgers via opleiding.

A 1.2.1 Erfpunt organiseert vormingen voor diverse doelgroepen (bv. gemeenten, eigenaars ...) over actuele thema's (bv. duurzaamheid en klimaat) en verstuurt gerichte informatieve mailings naar lokale besturen over bv. wijzigingen in de regelgeving ...

A 1.2.2 Erfpunt verleent (pre)advies (via omgevingsloket of plaatsbezoek, conditiebepaling collectie) en begeleiding/advies in archeologietrajecten.

A 1.2.3 Erfpunt deelt resultaten van relevante onderzoeken in de sector/regio door middel van wetenschappelijke of publieksgerichte artikels.

A 1.2.4 Erfpunt deelt zijn expertise met jonge erfgoedzorgers door het aanbieden van stageplekken en vakantiejobs.

OD 1.3 Erfpunt vertaalt zijn expertise in de ontwikkeling en het up-to-date houden van relevante werk- en beleidsinstrumenten voor de Wase lokale besturen.

Erfpunt maakt en onderhoudt instrumenten die de Wase gemeenten proactief en zelfredzamer maken bij de omgang met erfgoed in eerste lijn. Het doet dat door:

A 1.3.1 het integreren van de resultaten van inventarisaties in de gemeentelijke geoportalen, bv. de waardering bouwkundig erfgoed, de (her)inventarisatie bouwkundig erfgoed, landschapselementen, Wase Archeologische Beleidsadvieskaart (WABAK) ...,

A 1.3.2 het uitvoeren van erfgoed screenings voor archeologisch, bouwkundig en landschappelijk erfgoed in het kader van ruimtelijke planning (beleidsplan Ruimte, RUP's, masterplannen),

A 1.3.3 het evalueren en bijsturen van het gebruik van de WABAK door lokale diensten ruimte.

Strategische doelstelling 2: Erfpunt als bruggenbouwer en partner

Het Wase erfgoedveld is een netwerk van diverse verenigingen, organisaties en overheden, elk met hun eigen missie en werking rond een bepaald erfgoedthema. Hun enthousiasme en expertise creëert heel wat dynamiek in het werkveld, maar vraagt ook om afstemming. Samenwerking en gedeelde projecten bieden kansen aan deze veelzijdige groep.

Erfpunt brengt verenigingen, organisaties en overheden samen rond het Waas erfgoed. We versterken netwerken, bouwen partnerschappen uit en stimuleren samenwerking.

OD 2.1 Erfpunt versterkt het Wase erfgoednetwerk als bruggenbouwer door verbinding en samenwerking aan te moedigen en te ondersteunen.

Erfpunt brengt de erfgoedgemeenschap samen door:

A 2.1.1 het organiseren van een jaarlijks overleg met erfgoedverenigingen in samenwerking met de Erfgoedcel Waasland,

A 2.1.2 het organiseren van thematische erfgoedcafés in samenwerking met de Erfgoedcel Waasland,

A 2.1.3 het zoeken naar opportuniteiten om erfgoedverenigingen te ondersteunen en te versterken.

OD 2.2 Erfpunt faciliteert en stimuleert het uitwisselen van kennis, ervaring en goede praktijken binnen het werkveld.

Dit gebeurt via intervisie en lerende netwerken waarin zowel professionelen als vrijwilligers actief zijn.

A 2.2.1 Erfpunt creëert een lerend netwerk rond actuele erfgoedthema's (bv. kerkenbeleidsplan, wijzigende wetgeving, bouwkundig erfgoed in ruimtelijk beleid, duurzaamheid en circulariteit),

A 2.2.2 Erfpunt organiseert jaarlijks de Wase koffietafel rond funerair erfgoed,

A 2.2.3 Erfpunt start samen met de Erfgoedcel Waasland de taskforce Collectiebeheer op.

OD 2.3 Erfpunt sluit partnerschappen om het beheer en beleid van het Waas onroerend erfgoed te versterken.

A 2.3.1 Erfpunt verdiept bestaande structurele samenwerkingen zoals:

- de samenwerking met de Erfgoedcel Waasland: Erfpunt versterkt dit partnerschap door jaarlijks de actieplannen van beide organisaties met elkaar af te toetsen.
- de samenwerking met Geopark Schelgedelta: Erfpunt blijft actief in de wetenschapskamer van dit geopark. Erfpunt neemt het initiatief om rond een van de verhaallijnen van het geopark, 'Tussen oerland en mensenhand', een expositie te realiseren in StoreAges. De Erfpunt Academie zal met andere spelers binnen dit partnerschap samenwerken voor een gidsenopleiding.
- de samenwerking met vzw Histories: Erfpunt versterkt de samenwerking met Histories in het kader van opleidingen en onderzoekt andere opportuniteiten.

A 2.3.2 Erfpunt verkent potentiële samenwerkingen met andere regionale spelers in het werkveld zoals:

- het Regionaal Landschap Schelde-Durme: Erfpunt onderzoekt of samenwerking rond bepaalde thema's mogelijk is en werkt dit verder uit.
- de IOED Schelde-Durme: Erfpunt onderzoekt of samenwerking rond bepaalde thema's mogelijk is en werkt dit verder uit.
- het Nationaal Park Scheldevallei: Erfpunt onderzoekt of samenwerking rond bepaalde thema's mogelijk is en werkt dit verder uit.
- Toerisme Waasland: Erfpunt onderzoekt of samenwerking rond bepaalde thema's mogelijk is en werkt dit verder uit.
- vzw Groeipunt: Erfpunt Academie en team Collectiebeheer werken samen met deze onderwijsinstelling rond opleidingen voor toeristische gidsen en behoudsmedewerkers.

A 2.3.3 Erfpunt gaat tijdelijke en/of thematische samenwerkingen aan:

- om het beheer van erfgoedcollecties in de regio te versterken start Erfpunt met de Erfgoedcel Waasland een taskforce op,
- om archeologietrajecten uit te voeren onderzoekt Erfpunt of een samenwerking met private archeologische bedrijven nuttig is voor de Wase archeologietrajecten,
- om thematisch onderzoek uit te voeren gaat Erfpunt een samenwerking aan met partners uit onder meer de academische wereld.

A 2.3.4 Erfpunt onderzoekt zijn rol bij de ondersteuning van erkende onroerenderfgoedgemeenten

- In het kader van de voorziene aanvraag in 2029 voor de erkenning van Sint-Niklaas als onroerenderfgoedgemeente worden de mogelijkheden en kansen voor samenwerking onderzocht en uitgewerkt

Strategische doelstelling 3: Werken aan Wase fierheid

Erfpunt wil bijdragen aan een sterker gevoel van Wase fierheid door het aanwezige archeologisch, bouwkundig en landschappelijk erfgoed meer zichtbaar, belevings- en betekenisvoller te maken. Door in te zetten op beleving en betrokkenheid werkt Erfpunt mee aan een groeiende trots en verbondenheid met het Waasland.

OD 3.1 Erfpunt zet het Wase onroerend erfgoed in de kijker.

We dragen de kennis over het Wase erfgoed en de beleving ervan breed uit via tal van lopende en nieuwe initiatieven:

A 3.1.1 Erfpunt blijft samen met de Erfgoedcel Waasland de Wase Erfgoedprijs organiseren.

A 3.1.2 Erfpunt participeert in diverse Vlaamse erfgoedevenementen zoals Open Monumentendag en de Archeologiedagen, hetzij als coördinator, hetzij als organisator van een eigen activiteit.

A 3.1.3 Erfpunt gaat actief in overleg met Wase besturen voor de inrichting van een archeologische schatkamer. Hierdoor brengt Erfpunt het lokale archeologisch erfgoed dichterbij de lokale gemeenschap.

A 3.1.4 Erfpunt Academie organiseert lezingen om de resultaten van relevante onderzoeken in de sector een podium te geven.

A 3.1.5 Erfpunt herwerkt de resultaten van eigen onderzoek in publieksgerichte teksten voor gemeentelijke of regionale infobladen, persmededelingen ...

OD 3.2 Erfpunt versterkt zijn educatief aanbod.

Erfgoededucatie blijft een speerpunt, niet alleen gericht op kinderen en jongeren, maar ook op andere potentiële doelgroepen die kunnen helpen om de erfgoedverhalen breder uit te dragen.

A 3.2.1 Erfpunt betreft jongeren bij de invulling van StoreAges (via tijdelijke expo's).

A 3.2.2 Erfpunt start een samenwerking met de welzijnssector op. We onderzoeken de noden binnen de sector en werken vervolgens een pilootproject uit. Na positieve evaluatie wordt dit initiatief naar een breder aanbod opgeschaald.

A 3.2.3 Erfpunt versterkt de band met het onderwijs door een netwerk uit te bouwen, het eigen aanbod actief te communiceren en cocreatieve educatieve trajecten op te zetten rond onroerend erfgoed.

OD 3.3 Samen met de Wase erfgoedgemeenschap bouwt Erfpunt aan het verhaal van het Waasland.

Erfpunt neemt een actieve rol op als cocreator bij regionale erfgoedprojecten en -initiatieven en maakt erfgoedverhalen toegankelijk door:

A 3.3.1 een Wase brainstorm te organiseren om een aantal erfgoedverhaallijnen die representatief zijn voor de hele regio en het Wase erfgoed voor de komende beleidsperiode te selecteren en mee uit te voeren,

A 3.3.2 in dialoog te gaan met burgers met een andere culturele achtergrond over gedeeld erfgoed en samen met hen hierover een project uit te werken,

A 3.3.3 StoreAges in te zetten als hub voor het verzamelen, verbinden en presenteren van Wase erfgoedverhalen via tijdelijke expo's, events en een educatief aanbod,

A 3.3.4 het verhaal van het Waasland te delen via de eigen website en publicaties te promoten rond het Waas (on)roerend erfgoed.

OD 3.4 Erfpunt stimuleert participatie en mede-eigenaarschap.

Erfgoedzorg is een gedeelde verantwoordelijkheid, waarbij de overheid en eigenaars elkaar kunnen stimuleren om tot betere resultaten te komen.

A 3.4.1 Erfpunt Academie organiseert infosessies voor eigenaars en beheerders van onroerend erfgoed.

A 3.4.2 Erfpunt deelt good practices binnen het lerend netwerk door het organiseren van sitebezoeken en het delen van inspirerende cases.

A 3.4.3 Erfpunt maakt voor en door zijn lerend netwerk een databank aan van lokale vakmensen en -scholen.

Strategische doelstelling 4: Erfpunt als transparante en sterke organisatie

Onze uitstraling als expertisecentrum en betrouwbare (uitvoerende) partner steunt op een sterk uitgebouwde interne structuur. Deze structuur rust op vier pijlers: transparantie, een vooruitziend algemeen beleid, een solide interne werking en een veilige werkomgeving. Door deze pijlers verder te versterken, bouwen we aan een duurzame toekomst voor Erfpunt en zijn medewerkers.

Een wendbare en goed georganiseerde werking met ruimte voor inspraak en afstemming verhoogt ook onze meerwaarde voor de Wase lokale besturen en erfgoedgemeenschap.

OD 4.1 Erfpunt rapporteert transparant over zijn werking, waardoor het vertrouwen van de stakeholders in onze organisatie en de betrokkenheid van de eigen medewerkers toeneemt.

A 4.1.1 Erfpunt communiceert kwartaal- of jaarresultaten naar elk team binnen de organisatie en werkt hiervoor een interne procedure uit.

A 4.1.2 Erfpunt rapporteert driejaarlijks aan de gemeenten (zowel beleidsmakers als administraties) over de inzet van hun financiële bijdrage, als moment van reflectie en dialoog in het midden van de beleidsperiode.

A 4.1.3 Erfpunt rapporteert jaarlijks naar de gemeenten over zijn werking (commissies, college, ambtelijk overleg ...).

A 4.1.4 Erfpunt organiseert jaarlijks een ambtelijk overleg en selecteert hiervoor relevante thema's.

A 4.1.5 Erfpunt maakt lopende en nieuwe partnerschappen zichtbaar.

OD 4.2 Erfpunt voert een vooruitziend algemeen beleid.

Om dit te realiseren onderneemt Erfpunt de volgende acties:

A 4.2.1 Erfpunt evalueert zijn organogram indien nodig en stemt het af op de noden van de organisatie, op basis van het dienstenaanbod.

A 4.2.2 Erfpunt evalueert kritisch zijn dienstenaanbod en past dit indien nodig aan.

A 4.2.3 Erfpunt gaat actief op zoek naar aanvullende financieringslijnen in functie van het optimaliseren van zijn financieel model.

A 4.2.4 Erfpunt behoudt witruimte in zijn dagelijkse werking om in te spelen op lokale en regionale behoeften en uitdagingen.

OD 4.3 Erfpunt maakt zijn interne werking solide.

We optimaliseren onze interne communicatie en moedigen teamoverschrijdend werken aan. Er wordt een duidelijk kader gecreëerd door middel van een aangepast en actueel personeels- en vrijwilligersbeleid. Dit doen we door:

A 4.3.1 het aftoetsen van mogelijke interne communicatielijnen en deze te implementeren binnen onze werking,

A 4.3.2 het jaarlijks organiseren van een teambuilding met alle teams,

A 4.3.3 alle teams binnen Erfpunt actief te laten deelnemen aan de organisatie van brede projecten (vernieuwing website, jubileum veertigjarig bestaan, afstemmen interne processen ...),

A 4.3.4 alle medewerkers actief te laten deelnemen aan het stroomlijnen van interne processen (o.m. evaluatie dienstenaanbod),

A 4.3.5 alle teams de complementariteit tussen de verschillende dienstenpakketten te laten onderzoeken en zo het eigen dienstenaanbod te versterken,

A 4.3.6 het actualiseren van het personeelsbeleid in 2030 (de huidige actualisering dateert van 2025),

A 4.3.7 het uitwerken van een beleid voor de interne vrijwilligerswerking met een interne afsprakennota voor medewerkers, een onthaalbrochure voor vrijwilligers en door de interne vrijwilligerswerking meer zichtbaar te maken (op de website).

OD 4.4 Erfpunt bouwt verder aan een veilige en goed uitgeruste werkomgeving.

De kunst- en erfgoedsite Zwijgershoek is de thuisbasis voor Erfpunt, de stedelijke musea, het cultureel centrum van de stad (museumtheater, tentoonstellingszaal en andere erfgoedorganisaties zoals de Koninklijke Oudheidkundige kring van het Waasland KOKW, Heemkunde Vlaanderen ...) We versterken de brede werking rond cultuur en erfgoed op deze site door:

A 4.4.1 het bewaren van een goede verstandhouding met de andere gebruikers van de kunst- en erfgoedsite,

A 4.4.2 het aanpassen van de archiefruimte en een zorgvuldig beheer van de andere dienstruimten in functie van veiligheid,

A 4.4.3 een efficiënt beheer van de toegewezen ruimten binnen de kunst- en erfgoedsite Zwijgershoek,

A 4.4.4 het onderzoeken van uitbreidingskansen voor het onroerenderfgoeddepot Waasland.

Strategische doelstelling 5: Erfpunt als sterk merk

In de loop van zijn veertigjarig bestaan bouwde Erfpunt een veelzijdige werking en bijbehorend dienstenaanbod uit met betrekking tot het archeologisch, bouwkundig en landschappelijk erfgoed in het Waasland. Dit zorgde voor de nodige naamsbekendheid, die we de komende jaren willen versterken. Een sterk merk zorgt voor zichtbaarheid, vertrouwen en herkenbaarheid. Door onze werking helder te positioneren en actief te communiceren, versterken we niet alleen onze eigen reputatie, maar ook die van lokale besturen en de Vlaamse overheid als partner in erfgoedzorg.

Om verder tot een sterk merk uit te groeien, zal Erfpunt de komende jaren inzetten op het actueel houden van zijn dienstenaanbod, een doeltreffende communicatie uitbouwen, zich in de markt positioneren als deskundig en vertrouwd aanspreekpunt, en zijn naamsbekendheid vergroten.

OD 5.1⁴ Erfpunt houdt zijn dienstenaanbod actueel en relevant.

A 5.1.1 Erfpunt evalueert jaarlijks in samenspraak met de Wase gemeenten het basisdienstenaanbod door:

- jaarlijks de gemeenten te bevragen en nieuwe ontwikkelingen in kaart te brengen,
- de werklust en impact van het vaste dienstenaanbod te evalueren,
- het vaste dienstenaanbod te actualiseren.

A 5.1.2 Erfpunt evalueert jaarlijks in samenspraak met meerdere stakeholders het optionele dienstenaanbod door:

- jaarlijks de stakeholders te bevragen,⁵
- de werklust, impact en het verdienmodel van de optionele diensten te evalueren,
- het optionele dienstenaanbod te actualiseren.

4 Het opdelen van ons dienstenaanbod in een basis- en optioneel gedeelte zorgt voor voldoende witruiimte om op maat van onze stakeholders te werken.

5 De stakeholders die gebruikmaken van ons optioneel dienstenpakket zijn divers: gemeenten, musea, depots, particulieren, private ontwikkelaars, streekintercommunales ...

OD 5.2 Erfpunt tilt zijn communicatie over de werking en diensten op een hoger niveau.

A 5.2.1 Erfpunt werkt meer doelgroepgericht door:

- doelgroepen te prioriteren,⁶
- actief te zoeken naar nieuwe partners,
- toegankelijke communicatie te voeren, aangepast aan de doelgroep,
- communicatiekanalen in te zetten die de doelgroepen het best bereiken en aanvullende of nieuwe kanalen te onderzoeken.

A 5.2.2 Erfpunt frist de visuele branding van het merk Erfpunt op door:

- de huisstijl van de organisatie te verfijnen,
- de website van Erfpunt te verbeteren en uit te breiden (structuur en navigatie).

A 5.2.3 Erfpunt optimaliseert zijn externe communicatie door:

- verder in te zetten op de algemene nieuwsbrief met aandacht voor actualiteit, promotie van erfgoedevenementen, inspirerende erfgoedverhalen, praktische tips rond de zorg voor onroerend erfgoed ...
- verder te bouwen aan een gedifferentieerde nieuwsbrief voor het onderwijs als structureel communicatiemiddel,
- te streven naar een goede wisselwerking tussen de merken Erfpunt, Erfpunt Academie en StoreAges,
- het uitwerken van een socialemediastrategie.

OD 5.3 Erfpunt positioneert zich als hét deskundige en vertrouwde aanspreekpunt voor onroerend erfgoed binnen het Waasland.

A 5.3.1 Erfpunt werkt fysieke en digitale drempels weg door:

- het evalueren en optimaliseren van de huidige frontoffice,
- duidelijk te communiceren over rechtstreekse aanspreekpunten voor de verschillende teams binnen de organisatie (bv. op de eigen website).

A 5.3.2 Erfpunt versterkt zijn verankering bij lokale besturen en verenigingen door:

- het detecteren en onderhouden van vaste aanspreekpunten binnen gemeenten en verenigingen,
- het introduceren van een vast overleg met gemeentelijke ambtenaren,
- het organiseren van jaarlijks overleg met erfgoedverenigingen,
- het streven naar een contactpersoon binnen de gemeente die fungeert als ambassadeur voor Erfpunt.

6 Voorlopige selectie van doelgroepen: Inwoners van het Waasland, middenveldorganisaties (heemkundige kringen, erfgoedverenigingen), scholen, gemeentebesturen, erfgoedvrijwilligers.

OD 5.4 Erfpunt werkt een strategie uit om zijn naamsbekendheid te vergroten.

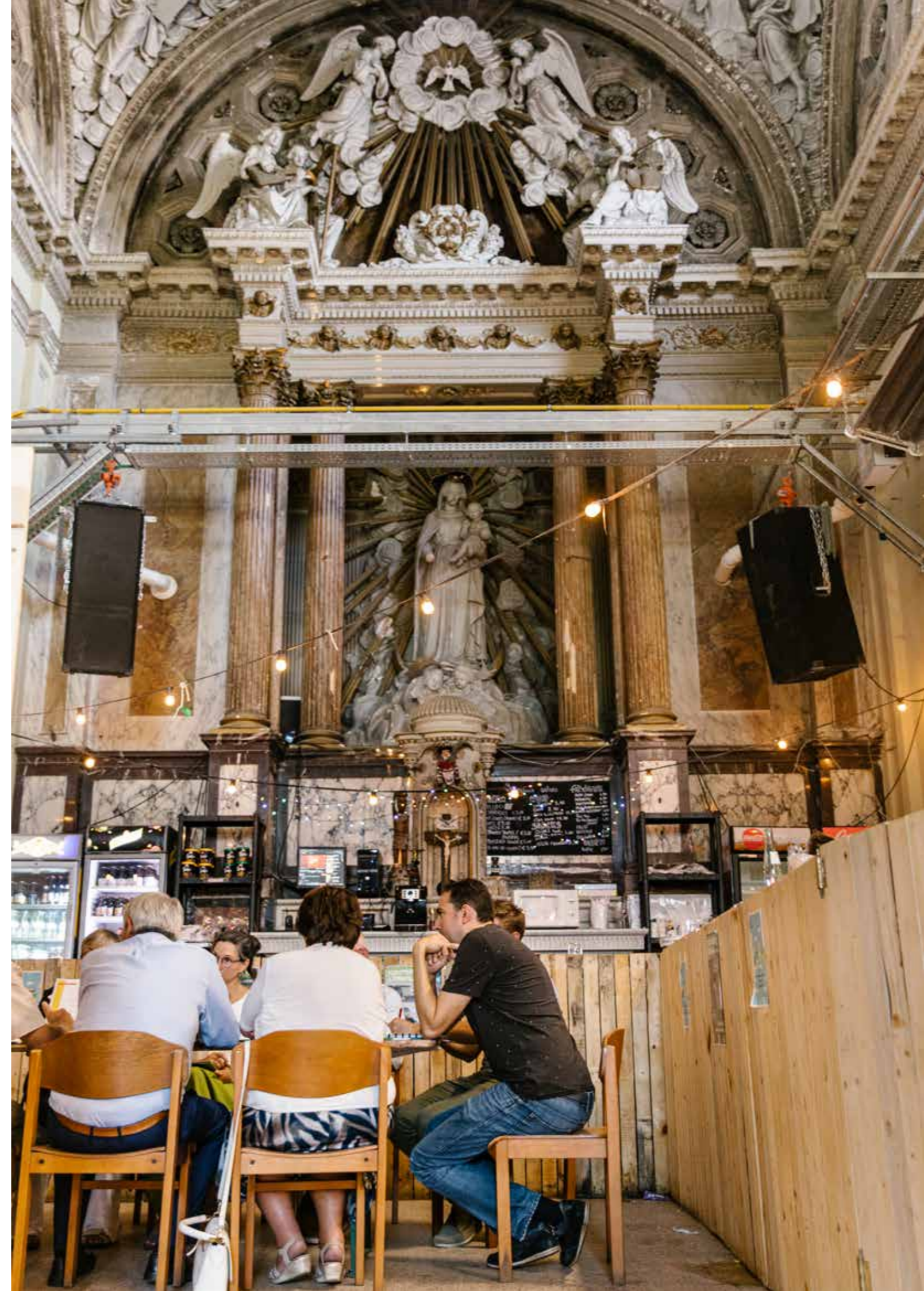
A 5.4.1 De medewerkers van Erfpunt zetten zich actief in om de naam en werking van Erfpunt uit te dragen.

A 5.4.2 Erfpunt realiseert meer fysieke zichtbaarheid door:

- het actualiseren van diverse communicatiedragers (folders, banners ...),
- het meer zichtbaar maken van de naam Erfpunt bij activiteiten en bij het uitvoeren van opdrachten,
- het realiseren van een herkenbare signalisatie naar en bij zijn vestiging.

A 5.4.3 Erfpunt realiseert meer online zichtbaarheid door:

- het plaatsen van Google Ads voor zijn optioneel dienstenaanbod,
- het optimaliseren van SEO voor de eigen website,
- eigen medewerkers te stimuleren om meer op LinkedIn te posten,
- nieuwsberichten op de eigen website verder te verspreiden via andere kanalen,
- het dienstenaanbod beter zichtbaar te maken op de eigen website,
- het vermelden van Erfpunt of het plaatsen van een link naar Erfpunt op de website van de Wase gemeenten (voor burgers).

Bijlage 1 | Statuten Erfpunt

In de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad bekend te maken kopie
na neerlegging ter griffie van de akte

Voor-
houden
aan het
Belgisch
Staatsblad

25048399

MONITEUR BELGE

04 APR. 2025

BELGISCH STAATSBLAD
Griffie

Ondernemingsnr : **0860 274 885**

Benaming

(voluit) : **Erfpunt**

(verkort) :

Rechtsvorm : **projectvereniging**

Volledig adres v.d. zetel : **Regentiestraat 63, 9100 Sint-Niklaas**

Onderwerp akte : Statutenwijziging

TITEL I. - Benaming, rechtsvorm, zetel en doel

Art. 1. De projectvereniging draagt de naam Erfpunt. Zij wordt beheerst door de bepalingen van het Decreet Lokaal bestuur van 22 december 2017, hierna genoemd 'het decreet', en door deze statuten.

Art. 2. Zij neemt de rechtsvorm aan van een projectvereniging, zoals voorzien is in het decreet.

De projectvereniging wordt in deze statuten aangeduid onder de benaming 'de vereniging'. Overeenkomstig artikel 397 van het decreet is de vereniging een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid.

De verbintenissen van de vereniging hebben overeenkomstig artikel 397 van het decreet geen handelskarakter.

Art. 3. De maatschappelijke zetel van de vereniging is gevestigd te Sint-Niklaas, Regentiestraat 63.

Hij kan door een beslissing van de raad van bestuur worden verplaatst naar een ander adres, mits publicatie in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad.

Art. 4. De vereniging heeft tot doel te zorgen voor het behoud, beheer, onderzoek en ontsluiting van het onroerend erfgoed en het roerend archeologisch patrimonium op het grondgebied van de deelnemende gemeenten, evenals daarbuiten, en dit in de meest ruime betekenis.

De vereniging kan alle activiteiten ontplooiën die bijdragen tot de verwezenlijking van haar statutaire doelstelling, met inbegrip van winstgevendende activiteiten binnen de grenzen van wat wettelijk is toegelaten en waarvan de opbrengsten volledig zullen worden bestemd voor de verwezenlijking van haar statutaire doelstelling.

Voor activiteiten buiten het grondgebied van de deelnemende gemeenten wordt de procedure gevolgd hiertoe vastgesteld in het huishoudelijk reglement van de vereniging.

TITEL II. – Deelnemers

Art. 5. De volgende gemeenten participeren binnen Erfpunt: Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht, Lokeren, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse (administratief arrondissement Sint-Niklaas) en Waasmunster (administratief arrondissement Dendermonde).

Overeenkomstig artikel 396 van het decreet kunnen naast gemeenten aan de vereniging uitsluitend deelnemen: autonome gemeentebedrijven, openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de publiekrechtelijke verenigingen ervan, , andere samenwerkingsverbanden, opgericht volgens de bepalingen van het decreet, politiezones en hulpverleningszones.

Art. 6. De raad van bestuur beslist over de toetreding van nieuwe deelnemers. Kandidaat-deelnemers richten hiertoe door middel van een aangetekend schrijven een verzoek tot toetreding aan de raad van bestuur. Deze beslist voorwaardelijk over het verzoek overeenkomstig de bepalingen in artikel 22 van deze statuten. De raad van bestuur legt zijn gemotiveerde beslissing ter goedkeuring voor aan de gemeenteraden van de deelnemers. Zij antwoorden hierop binnen een tijdsbestek van twee maanden, waarna al dan niet tot de formele toetreding kan worden overgegaan. Het overschrijden van de antwoordtermijn van twee maanden zal als instemming worden beschouwd.

Op de laatste blz. van Luik B vermelden : **Recto** : Naam en hoedanigheid van de instrumenterende notaris, hetzij van de perso(n)en bevoegd de rechtspersoon ten aanzien van derden te vertegenwoordigen

Verso : Naam en handtekening (dit geldt niet voor akten van het type "Mededelingen")

Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad - 11/04/2025 - Annexes du Moniteur belge

TITEL III. – Duur en verlenging

Art. 7. De vereniging wordt opgericht voor een periode van zes jaar, te rekenen van de datum van oprichting. Tijdens de bij de oprichting of verlenging vastgestelde duur, is geen uittreding van leden mogelijk.

Art. 8. De vereniging kan opeenvolgende keren worden verlengd voor een termijn die telkens niet langer mag zijn dan zes jaar. Hiertoe dienen de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten een beslissing te nemen ten gunste van de verlenging, voor het verstrijken van de duur bij de oprichting voorzien.

In de loop van het zesde jaar zal de raad van bestuur een verlengingsaanvraag voor opnieuw een periode van zes jaar richten aan alle deelnemende gemeenten. Zij zullen de aanvraag voorleggen aan hun respectieve gemeenteraden en binnen een tijdsbestek van twee maanden antwoorden op de aanvraag.

Bij een instemmend antwoord van alle betrokkenen wordt de vereniging verlengd voor een periode van zes jaar. Deze beslissing tot verlenging zal worden gepubliceerd in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad.

Wanneer één of meerdere van de deelnemende gemeenten niet instemmen met de verlenging of nalaten een beslissing te nemen, wordt de vereniging ontbonden en kan een nieuwe projectvereniging, met dezelfde naam en hetzelfde maatschappelijk doel, worden opgericht.

TITEL IV. – Ontbinding en vereffening

Art. 9. De vereniging wordt ontbonden bij gebrek aan instemming tot verlenging van de betrokken gemeenten of wanneer nagelaten wordt dienaangaande een beslissing te nemen.

Art. 10. Bij een vereffening wijst de raad van bestuur één of meerdere vereffenaars aan en bepaalt hun bevoegdheden en de wijze van vereffening. Inzake de bevoegdheden van de vereffenaars zijn de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen van toepassing.

Art. 11. Bij definitieve ontbinding van het samenwerkingsverband zal gestreefd worden om de collectie van het onroerendergoeddepot Waasland over te dragen aan een publiekrechtelijke organisatie met een gelijkaardige doelstelling als Erfpunt en met de nodige expertise in huis voor het beheer en het behoud van deze collectie. De opdracht en verantwoordelijkheden van de vereffenaar voor de collectie van het onroerendergoeddepot Waasland staan beschreven in het stopzettingsscenario dat bij deze statuten wordt toegevoegd.

TITEL V. – Bijdragen en boekhouding

Art. 12. De projectvereniging gaat niet over tot de vorming van een maatschappelijk kapitaal. Eventueel geboekte winst is niet uitkeerbaar en blijft binnen de projectvereniging.

Art. 13. De deelnemende gemeenten betalen jaarlijks een bijdrage. Voor de deelnemende gemeenten wordt de bijdrage bepaald als een vastgesteld bedrag per inwoner. Het bevolkingscijfer wordt vastgesteld aan de hand van de jongste door het Nationaal Instituut voor de Statistiek gepubliceerde gegevens. De bijdrage aan de projectvereniging bedraagt 0,80 EUR per inwoner.

Bijdrageverhogingen worden voorafgaandelijk aan de deelnemende gemeentebesturen ter goedkeuring voorgelegd.

Naast de statutair bepaalde bijdrage kunnen de deelnemers ook een vrijwillige bijdrage leveren aan de vereniging. Zij beslissen hierover autonoom.

Art. 14. De boekhouding wordt gevoerd overeenkomstig de wetgeving op de boekhouding van de ondernemingen en met naleving van de richtlijnen die de overheid uitvaardigt met betrekking tot de boekhoudkundige verrichtingen.

Art. 15. Het boekjaar stemt overeen met het burgerlijk jaar. Het eerste boekjaar begint evenwel op de datum van oprichting van de vereniging en eindigt op 31 december van hetzelfde jaar.

Op 31 december van elk jaar sluit de raad van bestuur de jaarrekening af. De jaarrekening wordt samen met een activiteitenverslag en het verslag van de accountant ter goedkeuring aan de raad van bestuur voorgelegd, en dit ten laatste in de loop van de vijfde maand volgend op de afsluiting van het boekjaar. De goedgekeurde jaarrekening en bijhorende documenten worden vervolgens ter inzage aan de participerende gemeenten bezorgd.

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen terzake zal de jaarrekening binnen de maand volgend op de goedkeuring van de raad van bestuur openbaar worden gemaakt door neerlegging bij de Nationale Bank van België.

Art. 16. De raad van bestuur stelt een accountant aan, door middel van de onderhandelingsprocedure, die belast wordt met de controle op de financiële toestand van de projectvereniging.

TITEL VI. – Raad van bestuur

Art. 17. De vereniging beschikt uitsluitend over een raad van bestuur.

Art. 18. De deelnemers benoemen rechtstreeks de leden van de raad van bestuur. Voor de gemeenten kunnen uitsluitend gemeenteraadsleden, burgemeesters of schepenen deel uitmaken van deze raad.

Art. 19. Het voorzitterschap wordt toevertrouwd aan een door een gemeente aangewezen bestuurder. De raad van bestuur kiest onder de bestuurders de voorzitter en één of meerdere ondervoorzitters.

Art. 20. De raad van bestuur wordt samengesteld uit een bestuurder per deelnemende gemeente.

Aan de vergaderingen van de raad van bestuur wordt deelgenomen door een door iedere aangesloten gemeente aangeduide afgevaardigde, als lid met raadgevende stem. Deze afgevaardigden zijn steeds raadsleden in de betrokken gemeenten, verkozen op een lijst waarvan geen enkele verkozen deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen of aangesteld is als voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

De leden van de raad van bestuur worden benoemd voor een termijn die samenvalt met de duur van hun openbaar mandaat.

Bij algehele vernieuwing van de gemeenteraden blijven de aftredende leden van de raad van bestuur hun functie uitoefenen tot 31 januari van het jaar volgend op het jaar van de verkiezingen.

Art. 21. Overeenkomstig artikel 436 van het decreet bestaat er een onverenigbaarheid tussen het mandaat van bestuurder en de volgende ambten, functies of mandaten:

- lid van een regering, zowel op federaal niveau als op niveau van de gewesten en gemeenschappen;
- lid van een wetgevende vergadering, zowel op federaal niveau als op niveau van de gewesten en gemeenschappen;
- lid van het Europees Parlement en van de Europese Commissie;
- provinciegouverneur of adjunct van de gouverneur van Vlaams-Brabant;
- arrondissements commissaris of adjunct-arrondissements commissaris;
- provinciegriffier;
- lid van een bestuurs- of controleorgaan in of werknemer van een privaatrechtelijke rechtspersoon die activiteiten uitoefent in dezelfde beleidsdomeinen als de projectvereniging;
- werknemer van een aangesloten openbaar bestuur, of van een administratie die is belast met hetzij de uitoefening van het gewoon toezicht op de lokale besturen, hetzij de uitoefening van een specifiek toezicht op grond van de doelstellingen van de projectvereniging.

Een gemeente kan geen kandidaat voordragen of benoemen die werknemer is van een niet-gemeentelijke deelnemer of er een mandaat waarneemt. Een niet-gemeentelijk deelnemer kan geen kandidaat voordragen of benoemen die lid is van een gemeenteraad.

Krachtens art. 439 van het decreet zijn ook volgende onverenigbaarheden bepaald:

- Een bestuurder mag niet:
- aanwezig zijn bij een beraadslaging of besluit over zaken waarbij hij een rechtstreeks belang heeft, of waarbij zijn bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben. Dit verbod strekt niet verder dan de bloed- en aanverwanten tot de tweede graad als het gaat om de voordracht van kandidaten, benoemingen, afzettingen en schorsingen;
  - rechtstreeks of onrechtstreeks deelnemen aan overeenkomsten die met de projectvereniging zijn gesloten;
  - als advocaat, notaris of zaakwaarnemer optreden in rechtsgedingen tegen de projectvereniging. Het is hem verboden, in dezelfde hoedanigheid ten behoeve van de projectvereniging te pleiten, raad te geven of op te treden in enige betwisting, tenzij dit kosteloos gebeurt;
  - optreden als raadsman van een personeelslid in tuchtzaken.

Het mandaat van bestuurder/afgevaardigde neemt vervroegd een einde door overlijden, ontslag, afzetting van het lid, opzegging van het vertrouwen door het afvaardigende bestuur of bij verlies van het openbaar mandaat.

In voorkomende gevallen wijst de desbetreffende gemeenteraad zo spoedig mogelijk een bestuurder/afgevaardigde aan die het mandaat van het ontbrekende lid zal voltooien.

Art. 22. Elke bestuurder beschikt over één stem. De afgevaardigden, bedoeld in artikel 20, tweede lid, beschikken niet over stemrecht.

Elke bestuurder kan per vergadering schriftelijk volmacht geven aan een andere bestuurder om hem te vertegenwoordigen, waarbij deze over niet meer dan één volmacht mag beschikken.

Om geldig te beraadslagen en te beslissen is een aanwezigheidsquorum vastgesteld op de gewone meerderheid van het aantal bestuurders, zowel in het geheel als in de groep van de door de gemeenten

benoemde bestuurders. Voor het bepalen van het aanwezigheidsquorum worden de leden met raadgevende stem niet meegerekend.

Wordt het aanwezigheidsquorum niet bereikt, dan kan een tweede vergadering bijeengeroepen worden. Deze kan geldig beraadslagen en beslissen, welke het aantal aanwezige leden ook zij, voor zover het gaat om punten die voor de tweede maal op de agenda voorkomen. Deze bepaling geldt niet voor de voorstellen tot statutenwijziging en aanvaarding van toetredingen.

De voor de beslissingen vereiste meerderheid is steeds de gewone meerderheid die bereikt moet worden zowel in het geheel als in de groep van de door de gemeenten benoemde bestuurders. Onthoudingen worden niet meegerekend. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

Art. 23. De werkingsmodaliteiten van de raad van bestuur worden vastgesteld in een bij deze statuten gevoegd huishoudelijk reglement dat gewijzigd kan worden bij eenvoudige beslissing van de raad van bestuur. Het huishoudelijk reglement en eventuele wijzigingen worden ter kennis gebracht van de deelnemers.

Art. 24. De vergaderingen van de raad van bestuur zijn niet openbaar. De gedetailleerde notulen, met bijgevoegd het stemgedrag van de individuele leden en alle documenten waar in de notulen naar wordt verwezen, dienen ter inzage te liggen van de gemeenteraadsleden op het secretariaat van de aangesloten gemeenten, onverminderd de decretale bepalingen inzake de openbaarheid van bestuur.

Art. 25. De raad van bestuur vertegenwoordigt en verbindt de vereniging in alle gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen, met inbegrip van de daden van beschikking.

Naast de decretaal en statutair bepaalde bevoegdheden, waartoe tevens het personeelsbeleid behoort, heeft de raad van bestuur de bevoegdheid tot het nemen van beslissingen die hun expliciet door de deelnemers zijn opgedragen.

De raad van bestuur duidt één bestuurder aan, wiens handtekening de vereniging rechtsgeldig verbindt ten opzichte van derden. Het desbetreffende besluit bepaalt de omvang van zijn bevoegdheden.

De bestuurders zijn niet persoonlijk gebonden door de verbintenissen van de vereniging. Zij zijn overeenkomstig het gemeen recht verantwoordelijk voor de vervulling van de hun opgedragen taak en aansprakelijk zonder hoofdelijkheid voor de tekortkomingen in de normale uitoefening van hun bestuur.

Art. 26. De raad van bestuur bestuurt de vereniging overeenkomstig het decreet van 12.07.2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 04.04.2014 en met inachtneming van de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Art. 27. De leden van de raad van bestuur ontvangen per bijgewoonde vergadering een presentiegeld dat 75,00 EUR bedraagt. Het presentiegeld van de voorzitter bedraagt het dubbele van een gewoon bestuurslid.

Art. 28. Bij een voorgenomen statutenwijziging beslist de raad van bestuur voorwaardelijk. De raad van bestuur legt zijn gemotiveerde beslissing ter goedkeuring voor aan de gemeenteraden van de deelnemers. Zij antwoorden hierop binnen een tijdsbestek van twee maanden, waarna tot de formele statutenwijziging kan worden overgegaan. Het overschrijden van de antwoordtermijn van twee maanden zal als instemming worden beschouwd.

TITEL VII. slotbepaling

Art. 29. Voor al wat niet uitdrukkelijk geregeld wordt door deze statuten en het decreet, zijn de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen, die gelden voor de vennootschapsvorm van de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, van toepassing.

Aldus voorwaardelijk vastgesteld door de raad van bestuur op 10 oktober 2024 te Sint-Niklaas,

Namens de raad van bestuur van Erfpunt

voorzitter Johan Smet

en

Namens de gemeenteraad van Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht
Goedgekeurd in zitting van 25-02-2025

De algemeen directeur, de burgemeester,
Jo Van Duyse Marc Van de Vijver

Namens de gemeenteraad van Sint-Gillis-Waas
Goedgekeurd in zitting van 21-11-2024

De algemeen directeur, de burgemeester,
Vicky Van Daele Maaïke De Rudder

Namens de gemeenteraad van Sint-Niklaas
Goedgekeurd in zitting van 28-02-2025

De algemeen directeur, de burgemeester,
Johan Verhulst Lieven Dehandschutter

Namens de gemeenteraad van Stekene
Goedgekeurd in zitting van 28-01-2025

De algemeen directeur, de burgemeester,
Wim Mommaers Stany De Rechter

Namens de gemeenteraad van Temse
Goedgekeurd in zitting van 16-12-2024

De algemeen directeur, de aangewezen-burgemeester,
Nele De Cleen Hugo Maes

Namens de gemeenteraad van Waasmunster
Goedgekeurd in zitting van 28-11-2024

De algemeen directeur, de burgemeester,
Bram Collier Jurgen Bauwens

Namens de gemeenteraad van Lokeren
goedgekeurd in zitting van 27-01-2025

De algemeen directeur, de burgemeester,
Steven Verbeke Filip Anthuenis

Johan Smet,
Voorzitter Erfpunt

Bijlage 2 | Personeelsbeleid 2025-2029

Inleiding

Erfpunt ondersteunt nu bijna een decennium de Wase besturen in het uitwerken van een sterk lokaal onroerendergoedbeleid. In een snel evoluerende samenleving met plotse wendingen is dit een hele uitdaging. Omdat de daadkracht van de organisatie vervat zit in het sociaal kapitaal van de organisatie is de uitbouw van een kwaliteitsvol personeelsbeleid essentieel.

Erfpunt maakt zich sterk om zijn medewerkers een veilige en stabiele werkomgeving te blijven bieden, gefundeerd op de waarden van de organisatie: proactief, verbindend en teamspirit.

Om dit te kunnen realiseren voorziet Erfpunt de komende vijf jaar acties op korte en lange termijn rond de drie thema's: welzijn, verbondenheid en ontwikkeling.

Doelstelling

Als werkgever investeert Erfpunt in een duurzame en veilige werkomgeving, gefundeerd op welzijn, verbondenheid en ontwikkeling. Hierdoor kunnen onze medewerkers dagelijks het beste van zichzelf geven en de Wase besturen ondersteunen in hun lokaal onroerendergoedbeleid.

Beleidsthema's

1. Welzijn

Aandacht voor welzijn op het werk is essentieel. Het levert niet alleen een positieve bijdrage aan de gezondheid van de werknemers maar stimuleert ook een grotere betrokkenheid bij de organisatie. Onze medewerkers vormen immers het fundament van de daadkracht van Erfpunt. Daarom verankert onze organisatie welzijn binnen de eigen organisatiecultuur en beleidsdoelstellingen.

De vorige beleidsnota rond personeelsbeleid werkte reeds een traject rond talentmanagement, een gezonde thuis-werkbalans en vorming uit. Op deze thema's wordt verder ingezet. Om de gezonde en ondersteunende werkomgeving verder te optimaliseren besteedt Erfpunt de komende jaren ook aandacht aan:

- **huisvesting** (fysieke werkomgeving) van de organisatie: Erfpunt is een van de gebruikers binnen de kunst- en erfgoed site Zwijgershoek van de stad Sint-Niklaas. Momenteel ontbreekt elk overleg inzake toegankelijkheid, veiligheid, algemene voorzieningen (verwarming), onderhoud en werken.
  - Actie1: Erfpunt gaat in overleg met de stad Sint-Niklaas voor de opmaak van een gebruikersovereenkomst.
  - Actie2: er komt een structureel overleg met de verschillende gebruikers van de site.

- **Ergonomie** (fysieke werkomgeving): Ergonomie is voor elke werkgever een belangrijk aandachtspunt. Een ergonomisch verantwoorde werkomgeving helpt om fysieke klachten zoals rug- en nekpijn te voorkomen. Gezien de diversiteit aan taken en opdrachten binnen de organisatie (bureau-, terrein- en depotwerk) is een aanpak op maat van de medewerkers vereist.
  - Actie 1: Komende jaren worden meer verstelbare bureaus aan medewerkers ter beschikking gesteld.
  - Actie:2 sensibiliseren via posters en interne mailing
  - Actie: 3 in de periode 2025-2029 minstens een training met praktische tips en oefeningen met betrekking tot ergonomie organiseren.
- Heel wat gezondheidsklachten vinden hun oorzaak in het gebrek aan beweging. Zittend werk is het nieuwe roken. Acties om **beweging op de werkplek** te bevorderen leveren heel wat voordelen op zoals een stressreductie, lager ziekteverzuim, betere samenwerking en teamspirit.
  - Actie 1: sensibiliseren rond bewegen tijdens de werkdag.
  - Actie 2: stimuleren van actief woon-werkverkeer.
  - Actie 3: try-out actie rond stimuleren beweging buiten het werk.
- **Bespreekbaar maken van uitdagingen rond mentale gezondheid.** Uitdagingen inzake mentale gezondheid horen niet langer thuis in de taboesfeer. Erfpunt hecht belang aan openheid en vertrouwen binnen de organisatie. Ook uitdagingen rond mentale gezondheid moeten bespreekbaar zijn. Erfpunt gaat hiervoor op zoek naar een juiste aanpak.
  - Actie1: aandacht voor mentale gezondheid in ontwikkelingsgesprekken.
  - Actie2: organiseren workshops/trainingen over stressbeheer en mentale veerkracht.
  - Actie3: communiceren over psychosociale ondersteuning via extern preventiedienst.
- **Thuis-werkbalans:** Erfpunt onderneemt acties om bij te dragen tot een goede thuis-werkbalans. Momenteel kunnen medewerkers wekelijks twee dagen thuiswerken. Dit zorgt voor minder woonwerkverkeerstress en helpt medewerkers zorg te dragen voor hun gezin. Op vraag kan het thuiswerken tijdelijk worden uitgebreid om familiale (bv. bij ziekte partner of kinderen) of professionele redenen (betere concentratie). Toch is er nog ruimte voor verbetering:
  - Actie 1: opmaak afsprakennota rond ontkoppelen van het werk.
  - Actie 2: onderzoek naar nood voor workshop timemanagement.
- **Re-integratiebeleid:** Door een beleid te voeren dat er op gericht is om afwezige medewerkers actief naar een terugkeer te begeleiden, behoudt Erfpunt de in house expertise, wordt het vertrouwen van de medewerkers in de organisatie versterkt. Is een bewijs van duurzaam personeelsbeleid
  - Actie 1: opmaak re-integratiebeleidsnota en procedure jaarlijkse evaluatie.

Door het welzijn op het werk verder te optimaliseren toont Erfpunt zijn waardering voor zijn werknemers.

2. Verbondenheid

Net als welzijn is verbondenheid binnen een organisatie als Erfpunt cruciaal. De verschillende teams binnen de organisatie – Beleid & ondersteuning, Beheer, Collectiebeheer en conservatieatelier en Onderzoek – staan elk in voor specifieke opdrachten rond erfgoedzorg, draagvlakverbreding en beleidsvorming. Deze teams leveren elk bouwstenen voor een sterk lokaal onroerendergoedbeleid. Interne en externe verbondenheid zorgt voor de noodzakelijke cement om samen met de lokale besturen een sterk lokaal onroerendergoedbeleid te voeren. Het geheel is meer dan de som van de delen.

Een cultuur van waardering en erkenning voor elkaars werk creëert verbondenheid. Het scheppen en/of versterken van verbondenheid tussen de teams onderling verhoogt vervolgens de passie en motivatie voor het werk en bevordert kennisdeling. Deze meerwaarden hebben een rechtstreekse impact op ons dienstenaanbod en versterkt het vertrouwen van onze stakeholders in onze organisatie. Verbondenheid creëren is een constant aandachtspunt voor Erfpunt. Dit vraagt gerichte initiatieven die communicatie, samenwerking en erkenning stimuleren.

- **Interne communicatie** is een gedeelde verantwoordelijkheid. Door helder, tijdig en op de juiste manier informatie te delen kunnen onze medewerkers de kwaliteit van hun werk en het vertrouwen in de organisatie verhogen en onderlinge verbondenheid stimuleren.
  - Actie 1: evalueren methodiek onderling teamsoverleg.
  - Actie 2: afoetsen verschillende methodes om interne communicatie te optimaliseren ('Stel je vraag'-moment, actief luisteren met respect voor elkaars perspectieven, vier realisaties projecten...).
  - Actie 3: aandacht hebben voor interne communicatie tijdens ontwikkelingsgesprekken.
- **Bevorderen interdisciplinair samenwerken.** Binnen Erfpunt zijn verschillende teams met eigen expertise aan het werk. Door kansen rond interdisciplinair samenwerken te benutten wordt niet alleen de interne werking maar ook het dienstenaanbod versterkt. Tevens helpt dit de organisatie om beter in te spelen op veranderingen en onverwachte situaties.
  - Actie: jaarlijks een project kiezen dat alle teams aanbelangt en in het teken staat van een sterker lokaal onroerendergoedbeleid.
- **Opbouwen van een cultuur van waardering en erkenning:** Waardering en erkenning zijn twee stille maar krachtige motors voor een dynamische werking van een organisatie. Het verhoogt de motivatie en betrokkenheid van medewerkers, vermindert stress en conflicten en versterkt innovatie en creativiteit.
  - Actie 1: integreren van waardering en erkenning in ontwikkelingsgesprekken.
  - Actie 2: aanmoedigen van medewerkers om regelmatig waardering uit te spreken.
  - Actie 3: waardering en erkenning uiten naar vrijwilligers toe.
  - Actie 4: zet projecten van medewerkers en vrijwilligers in de kijker.

3. Ontwikkeling

Als laatste kiest Erfpunt het thema ontwikkeling voor zijn personeelsbeleid. We geven dit thema een brede en positieve invulling. Onder ontwikkeling verstaan we zowel persoonlijke groei als professionele vorming en initiatief. Erfpunt wil zijn medewerkers ook ruimte voor inspraak en betrokkenheid bieden.

- Actie1: Evalueren traject talentmanagement en optimaliseren met focus op ontwikkeling en coaching.
- Actie 2: ruimte maken voor initiatief door medewerkers de kans te bieden om nieuwe ideeën uit te werken.
- Actie 3: budget vrijmaken voor professionele vorming.

Sint-Niklaas, 30 januari 2025.

Inge Baetens,
Directeur Erfpunt

Bijlage 3 | Planningsschema

Beleidsplan Erfpunt 2027-2032	Timing	Erkenningsvoorwaarden
SD 1. Erfpunt als expertisecentrum		
OD 1.1 Erfpunt verdiept en verbreedt zijn expertise over het Waas onroerend erfgoed		EV4
A. 1.1.1 actieve collectievorming en (her)inventarisatie	2027-2030	
A. 1.1.2 eigen onderzoeksinitiatieven en expertise up-to-date houden	doorlopend	
A. 1.1.3 faciliteren overzichtsonderzoek	doorlopend	
OD 1.2 Als expertisecentrum deelt Erfpunt zijn kennis op een toegankelijke manier		EV4, EV2a
A. 1.2.1 vormingen voor diverse doelgroepen	jaarlijks	
A. 1.2.2 verlenen (prea)dvies en begeleiding	doorlopend	
A. 1.2.3 delen resultaten door wetenschappelijke en publieksgerichte artikels		
A. 1.2.4 delen expertise met jonge erfgoedzorgers via stageplekken en vakantiejobs	jaarlijks	
OD 1.3. Erfpunt vertaalt zijn expertise in de ontwikkeling en het up-to-date houden van relevante werk- en beleidsinstrumenten voor de Wase lokale besturen.		EV2a, EV2d
A. 1.3.1. resultaten van inventarisaties in de gemeentelijke geoportalen	2027-2030	
A. 1.3.2. erfgoed screenings in het kader van ruimtelijke planning	op aanvraag	
A. 1.3.3. evalueren en bijsturen van het gebruik van de WABAK	2027/2029	
SD 2. Erfpunt als bruggenbouwer en partner		
OD 2.1 Erfpunt versterkt het Wase erfgoednetwerk als bruggenbouwer		EV5, EV3
A. 2.1.1 organiseren jaarlijks overleg erfgoedverenigingen i.s.m. Erfgoedcel	jaarlijks	
A. 2.1.2 organiseren thematische erfgoedcafés i.s.m. Erfgoedcel	jaarlijks	
A. 2.1.3 zoeken naar opportuniteiten om erfgoedverenigingen te ondersteunen en te versterken	doorlopend	
OD 2.2 Erfpunt faciliteert en stimuleert het uitwisselen van kennis, ervaring en goede praktijken binnen het werkveld.		EV5, EV2a
A. 2.2.1 lerend netwerk creëren	2027-2029	
A. 2.2.2 Wase koffietafel funerair erfgoed	jaarlijks	
A. 2.2.3 taskforce collectiebeheer opstarten samen met Erfgoedcel	2027-2030	

OD 2.3 Erfpunt sluit partnerschappen om het beheer en beleid van het Waas onroerend erfgoed te versterken		EV5, EV2a
A. 2.3.1 verdiepen bestaande structurele samenwerkingen	2027-2029	
A. 2.3.2 verkennen potentiële samenwerkingen met andere regionale spelers	2027-2029	
A. 2.3.3 aangaan tijdelijke en/of thematische samenwerkingen	opportuniteit	
A. 2.3.4 onderzoeken rol bij de ondersteuning van erkende onroerenderfgoedgemeenten	2027-2029	
SD 3. Werken aan Wase fierheid		
OD 3.1 Erfpunt zet het Wase onroerend erfgoed in de kijker		EV3
A. 3.1.1 Organisatie Wase Erfgoedprijs	jaarlijks	
A. 3.1.2 Participeren in erfgoedevenementen	jaarlijks	
A. 3.1.3 Inrichting van archeologische schatkamers	tweejaarlijks	
A. 3.1.4 Erfpunt Academie organiseert lezingen	jaarlijks	
A. 3.1.5 Herwerken onderzoek naar publieksgerichte media	opportuniteit	
OD 3.2 Erfpunt versterkt zijn educatief aanbod		EV3
A. 3.2.1. Erfpunt betreft jongeren bij de invulling van StoreAges	2027/2030	
A. 3.2.2 Erfpunt start een samenwerking met de welzijnssector op	2027-2029	
A. 3.2.3 Erfpunt versterkt de band met het onderwijs	2027-2029	
OD 3.3 Samen met de Wase erfgoedgemeenschap bouwt Erfpunt aan het verhaal van het Waasland		EV2b, EV3
A. 3.3.1 Wase brainstorm voor het uitwerken van erfgoedverhaallijnen	2027/2030	
A. 3.3.2 in dialoog te gaan met burgers met een andere culturele achtergrond over gedeeld erfgoed	2030-2032	
A. 3.3.3 StoreAges in te zetten als hub	doorlopend	
A. 3.3.4 het verhaal van het Waasland delen	doorlopend	
OD 3.4 Erfpunt stimuleert participatie en mede-eigenaarschap.		EV2a, EV2d, EV3, EV4
A. 3.4.1 Erfpunt Academie organiseert infosessies voor eigenaars en beheerders van onroerend erfgoed	tweejaarlijks	
A. 3.4.2 Delen good practices binnen het lerend netwerk door het organiseren van sitebezoeken en het delen van inspirerende cases	2029-2032	
A. 3.4.3 Aanmaken databank van lokale vakmensen en -scholen voor en door het lerend netwerk	2029-2032	

SD 4. Erfpunt als transparante en sterke organisatie		
OD 4.1. Erfpunt rapporteert transparant over zijn werking, waardoor het vertrouwen van de stakeholders in onze organisatie en de betrokkenheid van de eigen medewerkers toeneemt		EV2c, EV3
A. 4.1.1	Communiceren resultaten naar de teams	kwartaal
A. 4.1.2	Evaluatie en reflectie gemeenten halfweg beleidsperiode	2029
A. 4.1.3	Jaarlijkse rapportage werking	jaarlijks
A. 4.1.4	Jaarlijks ambtelijk overleg	jaarlijks
A. 4.1.5	Lopende en nieuwe partnerschappen zichtbaar maken	doorlopend
OD 4.2. Erfpunt voert een vooruitziend algemeen beleid		OVD1
A. 4.2.1	Evalueren organigram en afstemmen op organisatie	2028/2031
A. 4.2.2	Evalueren dienstenaanbod	jaarlijks
A. 4.2.3	Op zoek gaan naar aanvullende financieringslijnen	2027-2029
A. 4.2.4	Witruimte in de werking om in te spelen op lokale en regionale behoeften en uitdagingen	doorlopend
OD 4.3 Erfpunt maakt zijn interne werking solide.		EV2b
A. 4.3.1	aftoetsen en implementeren van mogelijke interne communicatielijnen	2027
A. 4.3.2	jaarlijks organiseren van een teambuilding met alle teams,	jaarlijks
A. 4.3.3	Actieve deelname teams aan organisatiebrede projecten	jaarlijks
A. 4.3.4	samenwerking medewerkers stroomlijning interne processen	2028/2030
A. 4.3.5	onderzoeken complementariteit dienstenaanbod	2028/2030
A. 4.3.6	actualiseren van het personeelsbeleid	2030
A. 4.3.7	uitwerken van een beleid voor de interne vrijwilligerswerking	2027
OD 4.4 Erfpunt bouwt verder aan een veilige en goed uitgeruste werkomgeving.		OVD1
A. 4.4.1	bewaren van een goede verstandhouding met de andere gebruikers van de kunst- en erfgoed site	doorlopend
A. 4.4.2	aanpassen van de archiefruimte en een zorgvuldig beheer van de andere dienstruimten in functie van veiligheid	2029
A. 4.4.3	efficiënt beheer van de toegewezen ruimten	doorlopend
A. 4.4.4	onderzoeken van uitbreidingskansen voor het onroerenderfgoeddepot Waasland	2027-2032

SD 5. Erfpunt als sterk merk		
OD 5.1 Erfpunt houdt zijn dienstenaanbod actueel en relevant.		EV2d, EV2a, EV2c, EV3
A. 5.1.1	evaluatie basisdienstpakket met de Wase gemeenten	jaarlijks
A. 5.1.2	evaluatie optionele dienstenpakket met stakeholders	jaarlijks
OD 5.2 Erfpunt tilt zijn communicatie over de werking en diensten op een hoger niveau.		EV2a, EV3
A. 5.2.1	Meer doelgroepgericht werken	2027-2029
A. 5.2.2	Opfrissen van de visuele branding	2027
A. 5.2.3	Optimaliseren externe communicatie	2027-2028
OD 5.3 Erfpunt positioneert zich als hét deskundige en vertrouwde aanspreekpunt voor onroerend erfgoed binnen het Waasland.		EV2d, EV2b
A. 5.3.1	Fysieke en digitale drempels wegwerken	2027
A. 5.3.2	Versterken verankering bij lokale besturen en verenigingen	2027-2028
OD 5.4 Erfpunt tilt zijn communicatie over de werking en diensten op een hoger niveau.		EV3, EV2a
A. 5.4.1	actieve inzet van de medewerkers om de naam en werking van Erfpunt uit te dragen	doorlopend
A. 5.4.2	Realiseren van meer fysieke zichtbaarheid	2027-2028
A. 5.4.3	Realiseren van meer online zichtbaarheid	2027-2028
CODE	ERKENNINGSVOORWAARDEN	
EV1	Beschikken over een gezamenlijke omgevingsanalyse. Deze biedt de basis om de gezamenlijke beleidsvisie en acties te ontwikkelen	
EV2	Beschikken over een gezamenlijke onderbouwde beleidsvisie die complementair is aan het Vlaamse onroerenderfgoedbeleid; het behoud, het gebruik en de herbestemming van het onroerend erfgoed dat op het grondgebied ligt van de aangesloten gemeenten beoogt; integraal is; geïntegreerd is; rekening houdt met de noden van de gemeenschap	
EV2a	Acties in uitvoering van van de beleidsvisie die het actieve behoud, het gebruik en de herbestemming van het onroerend erfgoed op zijn grondgebied nastreven	
EV2b	Acties in uitvoering van het integrale karakter van het lopende beleidsplan voor monumenten, archeologische sites, cultuurhistorische sites,...	
EV2c	Acties in uitvoering van het geïntegreerde karakter van het lopende beleidsplan en die afgestemd zijn op andere beleidsvelden	
EV2d	Acties die aantonen dat de IOED rekening houdt met de noden van de aanwezige onroerenderfgoedactoren	
EV3	Draagvlak creëren voor de gezamenlijke beleidsvisie voor onroerend erfgoed	
EV4	Over de nodige expertise beschikken voor een kwalitatieve opmaak en uitvoer van zijn beleidsvisie voor onroerend erfgoed	
EV5	Een consultatienetwerk uitbouwen met relevante diensten en organisaties die betrokken zijn bij de zorg voor het onroerend erfgoed met het oog op expertiseverwerving	
OVD1	Organisatorische acties	
OEG	Acties die de IOED uitvoert ter ondersteuning van de erkende Onroerenderfgoedgemeente	

Bijlage 4 | Lijst met stakeholders

ERFPUNT
ONROEREND ERFGOED WAASLAND